

OP WELKE AFDELING HOOR IK THUIS CHEF? Een kritisch interpretatieve synthese over de classificatie van transgenders in de gevangenis.

Masterproef neergelegd tot het behalen van
de graad van Master in de Criminologische Wetenschappen
door 01500571 D'hauwer Phaedra

Academiejaar 2020-2021

Promotor :
Vander Beken Tom

Commissaris :
De Smet Pieter

Aantal woorden : 12.261

Abstract

Purpose: The purpose of this master thesis is to understand the classification of transgenders and to give an answer to the question which method is preferred for the safety of both cis- as transgender inmates. **Methods:** In order to describe the classification of transgenders in the prison system a critical interpretative synthesis is used. **Results:** There were 35 studies included in the data extraction. Hereby, an overview was given about the defining of transgenders, the classification methods in prison, the wicked problems, the health care during detention and recommendations to improve detention for transgender inmates. **Conclusion:** The classification based on the anatomic gender is the most used classification around the globe, as well as the most criticized classification. The two most beneficial classification methods are based on the gender identity or a separate wing/prison for transgender inmates. Both classifications come with their concerns. When we take the safety and rights of cisgender inmates into account, we may consider a separate wing or prison as the favorable classification in terms for the safest and protected area for all inmates. That means that the perfect classification doesn't exist, but that there are classifications with less disadvantages than the classification based on anatomic gender.

Keywords: classification; health care; prison; sexual assault; transgender

Kernwoorden: aanranding; classificatie; gevangenis; gezondheidszorg; transgender

Deze masterproef is de finishlijn van mijn opleiding Master in de Criminologische Wetenschappen. Mijn interesse voor dit vakgebied is ontstaan dankzij de lessen strafrecht van wijlen prof. Dr. De Ruyver.

De interesse voor enerzijds de strafrechtelijke context en anderzijds gender en diversiteit hebben het idee van deze masterproef te schrijven aangewakkerd. Na het lezen van verscheidene mediaberichten rond de transvrouw Vicky Thompson. Deze vrouw, geboren als een man, had zelfmoord gepleegd in de mannengevangenis te Leeds. Dit was het gevolg van veelvuldig misbruik. Door de ernst van deze situatie en de actuele problematiek rond dit thema, is de motivatie om dit maatschappelijk relevant thema te onderzoeken ontstaan. De keuze om mijn masterproef in dezelfde lijn als mijn bachelorproef te schrijven is te danken aan de bewakingsbeambten die werken op de vrouwenafdeling van de gevangenis Gent.

Voor het schrijven van deze masterproef wens ik enkele mensen te bedanken. Allereerst mijn promotor prof. dr. Vander Beken. Om mij te begeleiden in dit onderzoek en mij de kans te geven dit onderwerp dieper te onderzoeken. Vervolgens wil ik mijn commissaris bedanken om de tijd te nemen om mijn masterproef te lezen en te beoordelen.

Met het einde van mijn opleiding Criminologische Wetenschappen in zicht, wil ik ook gebruik maken om enkele mensen te bedanken die het mogelijk hebben gemaakt om te komen tot dit hoofdstuk van mijn opleiding. Allereerst mijn ouders die mij gesteund hebben in het maken van de keuze voor deze opleiding en er alles aan gedaan hebben om mij te ondersteunen gedurende dit hoofdstuk van mijn leven. Mijn broer om steeds te klaar te staan en een steun te zijn gedurende deze opleiding.

Phaedra D'hauwer
Gent, 15 mei 2021

Inhoudstabel

Abstract	I
Woord vooraf	II
Deel I : Inleiding	1
1. Inleiding	1
2. Doelstelling	2
3. Probleemstelling.....	2
Deel II : Theoretisch kader.....	3
1. Conceptualisering van het paraplubegrip ‘transgender’.....	3
1.1. Definiëring in psychologische context.....	3
1.1.1. De vier dimensies van ‘gender’.....	3
1.1.2. De term ‘transgender’.....	4
1.1.3. Transgender als mentale stoornis?	5
1.2. Wetgevend kader.....	5
1.2.1. Belgische wetgeving	6
1.2.2. Internationale wetgeving.....	6
1.2.2.1. Europese Unie	7
1.2.2.2. The Yogyakarta Principles.....	7
2. Noden en problematieken van transgenders in de gevangenis.....	8
2.1. Classificatie	9
2.2. Misbruik	10
2.3. Gezondheidszorg.....	10
3. Dark number.....	11
4. Conclusie.....	12
Deel III : Methodologie.....	13
Deel IV : Resultaten kritisch interpretatieve synthese	16

1. Now you see me	16
2. Classificatievorm tijdens detentie	17
3. Wicked problems.....	23
4. Gezondheidszorg voor transgedetineerden	29
5. Aanbevelingen die de leefomstandigheden kunnen verbeteren voor transgenders tijdens detentie.....	30
6. Limitaties van de kritisch interpretatieve synthese	32
6.1. Onderzoek in België.....	32
6.2. Classificatie en de wicked problems	33
Deel V : Discussie en conclusie	35
1. Discussie.....	35
1.1. Definiëring van transgenders	35
1.2. Classificatiemethode en wicked problems	35
2. Conclusie.....	38
Een wetenschapspopulariserende samenvatting.....	41
Bibliografie.....	42
Bijlagen	I
Bijlage 1: Lijst van tabellen en figuren	I
Bijlage 2: Zoekstrategie	II
1. Onderzoeksprotocol	II
2. Zoekstrategie	II
3. Shortlist	III
4. Flow diagram literatuurselectie.....	VII
Bijlage 3: Data-extractie.....	VIII
Bijlage 4: Data Management Plan.....	XXX

1. Inleiding

In de huidige maatschappij is een evolutie merkbaar met betrekking tot het aantal erkende transgenders. Ten gevolge van de gewijzigde wetgeving, zowel op nationaal als internationaal niveau, is de geslachtsverandering op papier vergemakkelijkt. Deze evolutie is in België merkbaar via het Belgisch Rijksregister (Van Hove, 2019). Wegens deze ontwikkeling is het belangrijk om deze minderheidsgroep in het daglicht te stellen en verder te onderzoeken in elk domein van de samenleving, alsook de gevangeniscontext. Echter, de problematieken met betrekking tot de transpersonen staat in België nog in de kinderschoenen. Onlangs is er wel een project in uitvoering met de LGBT-gedetineerden in België, maar dit is nog steeds in de beginstadia (Castagnoli, 2010; FRIS onderzoeksportaal, z.d). Ook op het microniveau, namelijk de gevangenis, zijn er tekortkomingen. Deze onvolkomenheden domineren de internationale media al enkele jaren met betrekking tot de classificatie in detentie, in de Belgische media blijft het daarentegen windstil. Om die reden is het belangrijk om de classificatie dieper te bestuderen om inzichten te verwerven en de leefomstandigheden voor transgedetineerden te verbeteren.

Om inzicht te krijgen in de transgemeenschap, is er eerst een afbakening nodig van het containerbegrip. Aangezien ‘transgender’ op verschillende wijzen wordt gedefinieerd op beleids- en wetenschappenniveau, is het belangrijk een éénduidige definitie te presenteren, vooraleer een zelfstandig onderzoek kan plaatsvinden. Vermits, het begrip de laatste decennia aan een expansie is onderworpen, zal de aangeboden definitie breed gedefinieerd zijn (Collin, Reisner, Tangpricha, & Goodman, 2016). De verschillende definiëringen op het beleidsniveau en in het wetenschappelijk onderzoek zijn terug te vinden in het wetgevend kader en in de resultaten van de kritisch interpretatieve synthese binnen deze masterproef.

Vervolgens wordt er een focus gelegd op de transpersonen in detentie, hierbij zal de onderzoeksvraag “*op welke afdeling wordt een transgedetineerde het beste geplaatst om de veiligheid van zichzelf en medegedetineerde te garanderen?*” centraal staan tijdens het uitvoeren van een kritisch interpretatieve synthese om tot de meest gunstige classificatie te komen.

2. Doelstelling

Het onderzoek in deze masterproef is praktijkgericht om de lacune in het beleid in België aan te tonen. Dus de externe doelstelling van deze masterproef is inzicht te krijgen in de plaatsingskeuze van transgenders in de gevangenis op internationaal niveau om zo een maatschappelijke impact te creëren op nationaal niveau. Alsook, is de doelstelling van deze masterproef een wetenschappelijk onderzoek in België aan te wakkeren. Hierdoor is gekozen voor een wetenschappelijk artikel als vorm voor deze thesis.

Om deze doelstelling te bereiken is het noodzakelijk om het begrip af te bakenen en om kennis te hebben van de bestaande problematieken die transgedetineerden ervaren. Om met als ultieme doelstelling een overzicht te verkrijgen van de verschillende manieren waarop transpersonen worden geplaatst in de gevangenis en wat mogelijks de meest gepaste classificatie is. Om deze doelstelling te bereiken wordt gebruik gemaakt van een kritisch interpretatieve synthese.

3. Probleemstelling

Binnen deze thesis staat de vraag *“op welke afdeling wordt een trans-gedetineerde het beste geplaatst om de veiligheid van zichzelf en medegedetineerde te garanderen?”*

Om deze hoofdvraag te beantwoorden is het belangrijk om bijkomende deelvragen te stellen. Eerste en vooral moet het containerbegrip transgender worden afgebakend. Dus met andere woorden, *wat wordt verstaan onder het begrip transgender?* Ten tweede moet de plaatsingskeuze internationaal in kaart gebracht worden, meer bepaald *wat zijn de verschillende classificatiemogelijkheden?* Onder classificatiemogelijkheden wordt verstaan diegene die momenteel worden toegepast en eventuele voorstellen uit de wetenschappelijke wereld. Vervolgens worden de *‘wicked problems’* geïdentificeerd, wegens hun verstrengeling met de classificatie. En ten slotte *wat is de specifieke gezondheidszorg die transgenders krijgen tijdens hun detentie?* Al deze vragen dragen bij om de hoofdvraag zo goed mogelijk te begrijpen en te beantwoorden.

In dit onderdeel wordt het theoretisch kader van deze masterproef geschetst. Deze kennis is vereist voor het verdere verloop van het onderzoek, namelijk deel ‘IV resultaten kritisch interpretatieve synthese’.

Hierin wordt eerst het paraplubegrip transgender afgebakend en vervolgens hun noden geschetst binnen de gevangeniscontext door middel van een gewone literatuurstudie. Deze literatuurstudie is reeds uitgevoerd in de bachelorproef, maar is herwerkt en geactualiseerd voor deze masterproef.

1. Conceptualisering van het paraplubegrip ‘transgender’

In het eerste onderdeel van de gewone literatuurstudie wordt het begrip ‘transgender’ afgebakend en gedefinieerd. Binnen dit onderdeel wordt een definitie aangereikt waarbij de psychologische en juridische dimensie betrokken worden. Gedurende het verdere verloop van deze masterproef zal de term steeds zo geïnterpreteerd worden, als de definitie die gepresenteerd is in de conclusie van dit onderdeel (D’hauwer, 2019).

1.1. Definiëring in psychologische context

1.1.1. De vier dimensies van ‘gender’

Binnen de psychologische context wordt vertrokken vanuit de vier dimensies van gender. Deze vier dimensies bestaan uit het anatomisch geslacht, genderidentiteit, de genderexpressie en het juridisch geslacht (D’hauwer, 2019; Morrow & Messinger, 2006).

Het eerste aspect, namelijk het anatomisch geslacht kan gedefinieerd worden als het geslacht waarmee iemand geboren wordt. Hierbij wordt gekeken naar de fysieke eigenschappen en de interne en externe anatomie van een persoon. Dit is de dimensie die door middel van medische ingrepen kan aangepast worden om het tegenovergestelde of gewenste geslacht te bekomen, zoals o.a. een geslachtsveranderende operatie (American Psychological Association, 2014).

Vervolgens is er de genderidentiteit. Deze identiteit omvat het innerlijke gevoel (American Psychological Association, 2014). Dit kan echter niet gewijzigd worden door middel van medische of chirurgische ingrepen. Dit inherente gevoel van te behoren tot een bepaald geslacht, strookt niet noodzakelijk met het anatomische geslacht of de genderexpressie

(Polderman, Kreukels, Irwin & et al., 2018; Simopoulos & Khin Khin, 2014). De genderidentiteit is een constructie op basis van de maatschappelijke stereotypen. Hierdoor is deze dimensie constant in ontwikkeling (D'hauwer, 2019; Polderman, Kreukels, Irwig & et al., 2018).

Ten derde is er de genderexpressie, ook wel de externe rol die een persoon opneemt. Meer bepaald op welke manier een persoon zijn geslacht communiceert naar de maatschappij door middel van haarstijl, kledij, gedrag, enzovoort. Waarbij de getoonde veruiterlijkheden aansluiten bij de mannelijke of vrouwelijke stereotypen van dat moment (American Psychology Association, 2014; D'hauwer, 2019; Simopoulos & Khin Khin, 2014).

Als vierde dimensie is er het juridische geslacht. Dit is het geslacht dat vermeld staat op de geboorteakte. Dit juridische geslacht kan in België aangepast worden via een procedure bij de burgerlijke stand (D'hauwer, 2019).

1.1.2. De term 'transgender'

Bij een cisgender zijn de 4 dimensies, zoals hierboven beschreven, corresponderend sinds de geboorte. Echter, bij een transgender is er sprake van een incongruentie van deze 4 dimensies. Hierbij staat de genderidentiteit, namelijk het innerlijke gevoel, haaks op het geboortegeslacht. Wegens deze tegenstrijdigheid kan een transgender een oncomfortabel gevoel ervaren ten opzichte van het anatomisch geslacht. Hierdoor kan deze persoon op zoek gaan naar medische ingrepen, zoals hormonenbehandeling en/of een operatieve geslachtsverandering, om de dimensies in overeenstemming te brengen (Mann, 2006; Morrow & Messinger, 2006; Polderman, Kreukels, Irwig & et al., 2018). Desalniettemin, kiezen niet alle transgenders om de transitie voor te zetten tot een permanente geslachtsoperatie, maar vallen deze personen nog steeds onder het containerbegrip transgender (Simopoulos & Khin Khin, 2014). Het is dus belangrijk te vermelden, dat niet altijd aan al deze stappen moet voldaan zijn om onder de noemer transgender te vallen (D'hauwer, 2019). Dit is wat *The Harry Benjamin Standards of Care* ook vermeld. Er worden 3 stappen onderscheiden, maar transgenders moeten deze niet allemaal volgen om tot deze minderheidsgroep te vallen. De eerste stap is het conformeren van de genderexpressie en/of de juridische dimensie aan de genderidentiteit. Dat betekent dat twee of drie dimensies hetzelfde geslacht uiten. Vervolgens kan er hormoontherapie gevolgt worden, zodat het anatomisch geslacht meer conformeert met de genderidentiteit. De laatste stap, dat is

het verwijderen van de originele geslachtsorganen en deze te wijzigen naar de genderidentiteit. Dit is de stap waar alle dimensies hetzelfde geslacht vertonen (D'hauwer, 2019; Mann, 2006).

Het begrip 'transgender' kan dus verder omschreven worden als een paraplubegrip. Waarbij het gaat om een incongruentie tussen het geboortegeslacht en de genderidentiteit, hierdoor worden de maatschappelijke en traditionele grenzen overschreden. Dat betekent dat de personen leven als een ander geslacht, dan diegene bij de geboorte. Er wordt gesproken van een paraplubegrip, omdat de desbetreffende personen in elke fase van *The Harry Benjamin Standards of Care* tot dit begrip behoren. (American Psychological Association, 2015; Blight, 2000; D'hauwer, 2019; Green & Maurer, 2015; Ilga Europe, 2018; Mann, 2006). Belangrijk hierbij zijn de termen transvrouw en transman. Transvrouw kan gedefinieerd worden als een persoon die geboren wordt als man, maar met een genderidentiteit van een vrouw. Daartegenover staat de transman, deze persoon wordt anatomisch geboren als man, maar heeft de genderidentiteit van een vrouw (Transgender Infopunt, z.d.b).

1.1.3. Transgender als mentale stoornis?

In de volksmond gaan mensen vaak naar een transpersoon definiëren als iemand die een mentale stoornis heeft. Echter, is 'transgender' zijn, geen vorm van een mentale stoornis. Het grootste deel van de transbevolking behoort dus niet tot deze groep. Desalniettemin, zijn bepaalde vormen zoals genderdysforie wel vermeld in de DSM-V (American Psychological Association, 2014). Belangrijk is dat personen onder de DSM-V criteria van genderdysforie vallen indien ze psychologische spanningen of beperkingen ondervinden. Daardoor wordt transgender pas gezien als een mentale stoornis als er zo'n spanningen of beperkingen worden ervaren met betrekking tot de genderidentiteit in sociale situaties of in andere domeinen van het functioneren. Bij de meeste transpersonen wordt het daarentegen niet geïdentificeerd als een geestelijke aandoening (American Psychiatric Association, 2013; American Psychological Association, 2014).

1.2. Wetgevend kader

Het is belangrijk om ook de wetgeving en het beleid te betrekken in de definiëring van het begrip 'transgender'. Aangezien dat de manier waarop dit begrip in het wetgevend kader wordt gedefinieerd ook de toon geeft voor de behandeling en interpretatie van de verschillende noden en problematieke op elk niveau van de samenleving (D'hauwer, 2019; Routh et al., 2015). Dit

deel wordt belangrijk geacht voor enerzijds de definiëring te ondersteunen en anderzijds het tekort aan beleid aan te tonen in België met betrekking tot transgedetineerden.

1.2.1. Belgische wetgeving

Voor 2007, was er reeds een juridische geslachtswijziging mogelijk. Deze procedure liep via een aanvraag bij de rechtbank. Dit was niet vastgelegd in een wet, maar louter gebaseerd op de rechtspraak (Balthazar, 2013; D’hauwer, 2019; Scherpe, 2014; Van Hove, 2018).

De eerste wet rond de thematiek van de transbevolking in België kwam er in 2007, meer specifiek de wet betreffende de transseksualiteit van 10 mei 2007. Deze veroorzaakte verschillende wetswijzigingen en toevoegingen in verschillende wetboeken.

Deze wet gaf de wettelijke basis zodat personen hun juridisch geslacht konden overeenstemmen met hun genderidentiteit (Balthazar, 2013; D’hauwer, 2019; Scherpe, 2014; Van Hove, 2018).

In 2017 vond er een wetshervorming plaats. Hierdoor werden er wijzigingen aan de Wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek aangebracht. Ten gevolge van deze wijziging, werd het gelijkzetten van het juridisch geslacht en de genderidentiteit opnieuw vergemakkelijkt. Tevens werd er afgestemd aan de internationale eisen. Dankzij deze wet wordt het juridisch geslacht aangepast aan de genderidentiteit, zonder dat er wijzigingen gebeurd zijn aan het anatomisch geslacht. Om deze wet extra draagvlak te geven werd op 15 december 2017 een “omzendbrief over de wet van 25 juni 2017 tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft” rondgestuurd. Daardoor werd het eigenlijke doel van de wet blootgelegd, namelijk voldoen aan de internationale mensenrechtenverplichtingen. Dankzij de wet van 2017 is er een expansie van het aantal juridische geslachtswijzigingen merkbaar (D’hauwer, 2019; Van Hove 2018).

1.2.2. Internationale wetgeving

Aangezien België deel uitmaakt van een groter geheel, is het ook belangrijk om het wetgevend kader internationaal te bekijken. De wet tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft in 2017 is er gekomen na de internationale

eisen. Meer specifiek is er ook vanuit de academische wereld een vraag voor een gestandaardiseerde (internationale) aanpak met betrekking tot de transgenderpopulatie in de gevangenis (D'hauwer, 2019; Simopoulos & Khin Khin, 2014)

1.2.2.1. Europese Unie

Volgens de *International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association Europe* (ILGA-Europe) worden er nog dagelijks transgenders gediscrimineerd. Echter, is er tot op vandaag geen grond van discriminatie op basis van de genderidentiteit in de Europese verdragen (D'hauwer, 2019; Ilga Europe, 2018). Desondanks, heeft het Europees Parlement 'transgender' gedefinieerd als:

Someone whose gender identity does not correspond to the gender he or she got assigned at birth. This is a broader definition which includes preoperative and post-operative transsexual persons, but also persons who do not choose to undergo or do not have access to operations and/or hormonal therapy. The definition also includes cross-dressers, transvestites and other people who cannot fit the categories of 'male' or 'female' (Castagnoli, 2010).

Maar uit een onderzoek gevoerd in de verschillende lidstaten van de Europese Unie, hanteren deze lidstaten ook een verschillende definitie van 'transgender' (Castagnoli, 2010).

1.2.2.2. The Yogyakarta Principles

The Yogyakarta Principles zijn uitgewerkt door mensenrechten experten uit verschillende regio's. Deze worden gezien als mensenrechtelijke standaarden. Meer specifiek zijn deze gerelateerd aan de seksuele oriëntatie en de genderidentiteit. Het aspect genderidentiteit is een belangrijke dimensie in de 4 dimensies bij transgenders. Echter, is dit geen juridisch bindend verdrag, maar standaarden die aanbevolen worden aan staten om mensenrechten te interpreteren. Er worden slechts drie principes besproken binnen deze masterproef.

Het derde principe slaat om het recht dat personen hebben om hun juridisch geslacht, datgene op de geboorteakte, te confirmeren aan de genderidentiteit. Hierbij is het niet vereist dat er een operatie is ondergaan om het anatomisch geslacht aan te passen. Dit principe is in België in de wetgeving geïmplementeerd met de 'wet tot hervorming van regelingen inzake transgenders

wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft' van 2017.

Vervolgens is er het vijfde principe. Dit staat ervoor dat deze minderheidsgroepen beschermt moeten worden op elk niveau van de maatschappij, o.a. bescherming tegen fysiek geweld. Aangezien er wordt gesproken over “elk niveau”, kan dit ook worden doorgetrokken naar het gevangenisniveau. Echter, is er geen specifiek beleid voorhanden in België met betrekking tot de bescherming van deze minderheidsgroep binnen de penitentiaire instellingen.

Ten slotte, het negende principe. Dit is een belangrijk principe, aangezien deze zich afspeelt binnen het gevangeniswezen. Dit principe staat voor een humane behandeling binnen de detentiecontext. Meer specifiek, de classificatie mag niet zorgen voor verdere marginalisering, het recht adequate medische hulp en begeleiding, participatie in de keuze van classificatie, beveiligende maatregelen tegen (seksueel) misbruik, het recht op echtelijk bezoek en opleidingen voor gevangenispersoneel (D’hauwer, 2019; YP, 2006). In 2017, werden verschillende principes toegevoegd en uitgebreid. Het negende principe werd hierbij ook uitgebreid met het aannemen van beleid in het domein van geweld en discriminatie, aannemen van beleid met betrekking tot de classificatie en behandeling en het aanbieden van een doeltreffend overzicht van detentiefaciliteiten (D’hauwer, 2019; YP, 2017).

2. Noden en problematieken van transgenders in de gevangenis

De transbevolking is onderhevig aan een zichtbare expansie sinds de transwet hervorming van 2017. Meer specifiek de transbevolking die hun juridische dimensie afstemt aan de dimensie van de genderidentiteit is gegroeid. Aangezien deze groep meer zichtbaar wordt in de maatschappij, kan deze zichtbaarheid ook naar de gevangenis gebracht worden. Mogelijks is hun omvang in de gevangenis nog groter dan momenteel wordt ingeschat, omdat niet iedereen zijn juridisch gender afstemt aan de genderidentiteit. Gezien hun bijzondere status als minderheidsgroep brengen deze bijkomende noden met zich mee (D'hauwer, 2019; Simopoulos & Khin Khin, 2014). Deze minderheidsgroep, transgedetineerden, ervaren wegens hun bijzondere eigenschappen dus ook verschillende problematieken binnen het gevangeniswezen. Deze problematieken zijn vaak zo verweven met elkaar, ook wel ‘*wicked problems*’ genoemd, dat ze niet afzonderlijk bekijken kunnen worden. Echter, wordt er later in het empirisch kader hoofdzakelijk rekening gehouden met de classificatie.

2.1. Classificatie

Een belangrijk aspect van transpersonen in detentie is hun classificatie. Dit wil zeggen op welke afdeling ze worden geplaatst bij hun detentie. In de literatuur kunnen drie soorten classificaties worden onderscheiden. Allereerst de plaatsing op basis van het geboortegeslacht. Ten tweede, de plaatsing op basis van de genderidentiteit. Ten slotte, segregatie van de cisgender gedetineerden (D'hauwer, 2019; Mann, 2006). Dit aspect van de detentie van transpersonen wordt in deel IV dieper behandeld door middel van een kritisch interpretatieve synthese.

De eerste soort plaatsing, is diegene op basis van het geboortegeslacht. Dat betekent dat de transman/transvrouw op een afdeling wordt geplaatst die niet in overeenstemming is met de genderidentiteit. Deze soort plaatsing brengt verschillende risico's met zich mee, namelijk kans op geweld, (seksueel) misbruik, discriminatie, mishandeling, enzovoort. Hierdoor verkeert zowel de transgedetineerde, de cisgender gedetineerden, als het gevangenispersoneel in een verhoogd risico op gevaar (D'hauwer, 2019; Sumbas, z.d.; UN; 2009).

De tweede classificatie is diegene op basis van de genderidentiteit. Dit betekent dat de transpersoon dan op de afdeling verblijft die strookt met de genderidentiteit, maar niet per se met het juridisch en/of anatomisch geslacht. Aangezien operatieve stappen niet moeten ondernomen worden om op deze afdeling te mogen verblijven. Deze vorm van classificatie brengt uiteraard ook kritiek, debat en problemen met zich mee (D'hauwer, 2019; Mann, 2006).

Als derde vorm van classificatie is er de segregatie van cisgender en transgender gedetineerden. Dit heeft tot doel om zowel de transgenders als de cisgenders te beschermen tegen discriminatie, misbruik, enzovoort. Deze classificatie wordt momenteel niet uitgevoerd in België, maar momenteel wel in Thailand via een pilootproject en in het Verenigd Koninkrijk (D'hauwer, 2019; Dolovich, 2011; Geens, 2016; Mann, 2006).

In België is er momenteel geen duidelijk beleid in verband met de classificatie van transgenders. Minister Geens bevestigde in antwoord op een parlementaire vraag de huidige werking. Allereerst is de classificatie op basis van het juridisch geslacht, dus het geslacht op basis van de identiteitskaart. Indien dit niet strookt met de genderidentiteit die de gedetineerde ervaart, kan deze dit bespreken met de psychosociale dienst van de gevangenis waar de

transgedetineerde verblijft. De psychosociale dienst zal deze gekregen informatie dan verder onderzoeken (Geens, 2016). Malta daarentegen is de grote voorloper in het beleid van transgedetineerden. Ze behandelen elk domein te behandelen waar deze minderheidsgroep problemen ervaren. Alsook de classificatie hebben ze volledig beschreven om te voldoen aan de noden die zij ervaren (D'hauwer, 2019; TGEU, 2016).

2.2. Misbruik

De soort classificatie brengt verschillende problemen met zich mee, één ervan is potentieel misbruik. Classificatie en misbruik zijn gekenmerkt door een bepaalde verwevenheid, hierdoor worden ze gezien als '*wicked problems*'. Een belangrijke *sidenote* bij dit onderdeel is het feit dat veel onderzoeken slaan op de volledige LGBTQ-gemeenschap in detentie, in plaats van enkel de transgedetineerden. *Lesbian, Gay, Bisexual and Trans (LGBT)* gedetineerden worden door de overige gevangene vaak als zwak beschouwd. Hierdoor vormen ze een risico om slachtoffer te worden van misbruik. De *LGBT*-gevangenen zijn vaker slachtoffer, dan zelf dader (D'hauwer, 2019; UN, 2009). Ze hebben tien tot vijftien keer meer kans op seksueel misbruik door een medegevangene. Meer specifiek bij de classificatie, waarbij transgenders op de afdeling van hun geboortegeslacht terecht komen, is er een verhoogde kans op misbruik en verkrachting volgens het onderzoek van Peek (D'hauwer; 2019; Dolovich, 2011; Peek, 2004).

2.3. Gezondheidszorg

De gezondheidszorg is een belangrijk aspect in de gevangenis. Gedetineerden hebben het recht op dezelfde gezondheidszorg in de gevangenis, als uit de gevangenis. De wettelijke basis hiervoor is in artikel 88 van de basiswet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden. Dit betekent dat de transgedetineerde recht heeft op dezelfde medische behandeling om te confirmeren aan zijn of haar genderidentiteit in de gevangenis als uit de gevangenis. Meer specifiek de hormonenbehandeling, de operatieve behandelingen en de psychologische behandelingen. Hiervoor is artikel 87 van de basiswet de wettelijke basis. Alsook vereist de rechtspraak van het Europese Gerecht voor de Rechten van de Mens dat de lidstaten de mogelijkheid bieden tot het ondergaan van een hormonenbehandeling, permanente geslachtsoperatie, enzovoort (Castagnoli, 2010; D'hauwer, 2019). Eveneens wordt in *the Yogyakarta Principles* het advies gegeven voor het bereiken van deze standaarden qua fysieke en mentale gezondheid (YP, 2006).

Niet alleen het verderzetten van hun transitie is belangrijk, maar ook gezondheidszorg met betrekking tot hun verhoogd risico op mentale problemen. Transgedetineerden hebben immers een verhoogde kans op depressie, zelfmoord, enzovoort. Met deze verhoogde risico's moet hier uiteraard rekening mee gehouden worden in de gezondheidszorg van de gevangenis. En zodanig inzetten op preventie en bescherming (Brown & McDuffie, 2009; Castagnoli, 2010; D'hauwer, 2019).

Transpersonen lopen binnen de gevangenis ook een verhoogd risico op seksueel overdraagbare aandoeningen, zoals HIV. De oorzaak van soa's is wegens onveilige seks. Dit kan veroorzaakt worden door zowel vrijwillig, als onvrijwillige seksuele handelingen. (D'hauwer, 2019; Harawa et al., 2010; UN, 2009; World Health Organization, 2007).

Een grote voorloper in het transgenderbeleid, ook op het gebied van gezondheidszorg, is Malta. Het beleid, *Malta Prison Policy*, voorziet in de volledige medische zorgen om het anatomisch geslacht te laten confirmeren met de genderidentiteit. En is er een grote focus op de mentale gezondheid van de transgedetineerde (TGEU, 2016).

3. *Dark number*

Omtrent de transbevolking heerst er een *dark number*. Eerst en vooral staat het begrip 'transgender' nergens concreet afgebakend. Alsook, hebben niet alle personen waarbij hun genderidentiteit niet strookt met het geboortegeslacht, een juridische wijziging doorgevoerd. Hierdoor is er een beperkt zicht over hoe groot de transbevolking is in België (D'hauwer, 2019, Van Hove, 2018). Aangezien er enkel cijfermateriaal voorhanden is, die gebaseerd is op het Rijksregister. Dit komt omdat de geslachtwijziging *ex nunc* werkt, dat betekent dat het nieuwe rijksregister gelinkt blijft aan het oude (Transgender infopunt, z.d.a)

Dat *dark number* speelt zich niet alleen af in de maatschappij, maar ook in de gevangeniscontext. Dit is bevestigd door Minister Geens in 2016 in een antwoord op een parlementaire vraag van parlementslid Van Peel (Geens, 2016). Verder is er ook nauwelijks data verzameld van transgenders die criminele feiten plegen (Knight & Wilson, 2016).

4. Conclusie

Het merendeel van de transgenders leidt niet aan een stoornis, zoals vermeld in DSM-V, met betrekking tot de gender incongruentie. Ondanks, wordt in deze masterproef een brede definitie gehanteerd van het begrip ‘transgender’. Dit wordt omschreven als elke persoon die een incongruentie ervaart tussen het geboortegeslacht en de genderidentiteit. Dit betekent dat de desbetreffende persoon geen operatieve ingrepen hoeft uit te voeren om het anatomisch geslacht gelijk te stellen aan de genderidentiteit. Echter, is er wel een afstemming vereist tussen de genderidentiteit en de juridische dimensie. Desondanks, gebruikt het Europees Parlement een bredere definitie, aangezien men ook *cross-dressers*, travestieten, enzovoort in de definitie vermelden. In deze masterproef worden deze personen niet betrokken. De definitie die hier wordt aangereikt vormt de basis voor het begrip transgedetineerde, namelijk een transgender die in een penitentiaire instelling verblijft.

Vanuit deze literatuurstudie wordt de classificatieproblematiek blootgelegd. Onder het begrip ‘classificatie’ wordt verstaan de afdeling waar een transgedetineerde wordt toegewezen tijdens zijn/haar/hen verblijf in de gevangenis. Echter, is de classificatie geen losstaand probleem, maar kan deze worden gezien als een *wicked problem*. Vermits misbruik, mentale problematieken en adequate gezondheidszorg niet weg te denken zijn bij de classificatie. De transgedetineerden zijn een kwetsbare groep in het gevangeniswezen. Hun classificatie kan een rol spelen in hun gevangenisleven. Daarom is het belangrijk dat de classificatiemogelijkheden worden onderzocht, namelijk plaatsing op basis van het geboortegeslacht of juridisch geslacht, op basis van de genderidentiteit oftewel segregatie van de trans- en cisgenders. Wegens dit onderzoek kan een impact gecreëerd worden in België, een land die momenteel nog in de kinderschoenen staat omtrent het beleid van transgedetineerden.

Deel III : Methodologie

Voor deze masterproef wordt een empirisch onderzoek gevoerd aan de hand van een kritisch interpretatieve synthese. De keuze voor deze onderzoeksmethode is gemaakt wegens de heersende corona pandemie en de flexibiliteit dat deze methodiek biedt. De flexibiliteit is zichtbaar in het combineren van zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksresultaten van empirische studies in één review (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020).

Binnen deze methode kunnen 6 fases worden onderscheiden, ze worden samen gekenmerkt als een dynamisch proces (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020).

Allereerst wordt er gestart met een open onderzoeksvraag. De onderzoeksvraag wordt geformuleerd aan de start van het onderzoek, maar zal tijdens de uitvoerende fase verder worden verfijnd. Naarmate het onderzoek eindigt, zal de onderzoeksvraag volledig geformuleerd en afgebakend zijn (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020). De onderzoeksvraag “*op welke afdeling wordt een trans-gedetineerde het beste geplaatst om de veiligheid van zichzelf en medegedetineerde te garanderen?*” wordt verder toegelicht in het onderdeel *onderzoeksvraag* van deze masterproef.

Ten tweede, is er het literatuuronderzoek. In deze fase wordt een brede zoekstrategie gehanteerd en zullen meerdere databanken worden geraadpleegd. De geraadpleegde wetenschappelijke databanken zijn *Web Of Science*, *Elsevier SciendeDirect* en *Heinonline*. Er werd ook één zoekrobot gebruikt, namelijk *Google Scholar*. De gebruikte zoektermen zijn ‘transgenders AND gevangenis’, ‘transgenre AND prison’, ‘transgender AND gefängnis’ en ‘transgender AND prison’. Er werd telkens gebruik gemaakt van dezelfde termen in vier talen. De gekozen vertaling van de termen, was diegene die het meest strookte met de Nederlandse zoektermen. Er is bewust niet gekozen voor de term ‘transseksueel’, aangezien deze term verouderd is en de focus ligt op de hedendaagse samenleving en gevangenisstelsel (American Psychological Association, 2014). De keuze voor de Booleaanse operator ‘AND’ is gemaakt, omdat beide termen noodzakelijk zijn binnen dit onderzoek. Deze literatuur verzamelen gebeurde op een

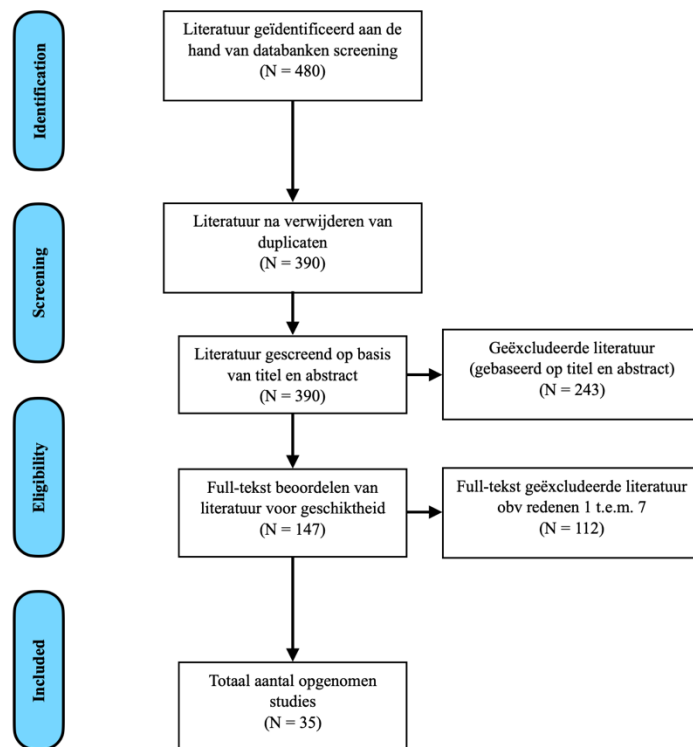
duur van één week in april 2021. Dit zorgde voor de identificatie van 480 resultaten (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020).

In de derde fase wordt de literatuur geselecteerd. Eerst worden hier de duplicaten uitgefilterd. Hierdoor blijven 390 bronnen over. Vervolgens werden de onderzoeken gescreend. Ze werden gescreend naar hun geschiktheid op basis van titel en abstract. Hierdoor werden 243 bronnen uitgesloten uit het onderzoek.

Vervolgens is er een kwaliteitsbeoordeling. Hierbij wordt er nog gescreend op verschillende inclusie- en exclusiecriteria:

- (1) De literatuur moet gepubliceerd zijn tussen januari 2010 en april 2021.
- (2) De classificatie van transgenders in de gevangenis moet worden uiteengezet in de studie. Meer specifiek, de classificatie moet uitgebreid aan bod komen. Alsook wordt onder transgender niet bedoeld de kleine groep die aan de stoornis leidt beschreven in de DSM-V.
- (3) De onderzoeksomgeving is uitsluitend ‘de gevangenis’. Dit betekent dat jeugdgevangenis en migratiecentra niet worden meegenomen in deze studie.
- (4) De onderzoeksmethode staat beschreven in de publicatie of is af te leiden uit de publicatie.
- (5) Er worden geen thesissen meegenomen in de studie.
- (6) Gezien de beperkte taalkundigheid van de masterstudent, worden er enkel studies gebruikt in het Nederlands, Frans, Duits en Engels.
- (7) Er worden enkel publicaties gebruikt waar de volledige tekst ter beschikking is.

Na deze verschillende stappen zijn er 35 studies die worden opgenomen in de kritisch interpretatieve synthese (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020).

Figuur 1: Flow diagram literatuurselectie

In de vijfde fase wordt een gegevensextractie uitgevoerd. In bijlage 3 is de tabel van de data-extractie terug te vinden. Deze tabel bevat verschillende gegevens met betrekking tot de opgenomen studies, namelijk de auteurs, publicatiejaar, landen waar de gevangenen gevestigd zijn, onderzoeksmethode, definitie (zeer breed, breed en eng), classificatiemethode, *wicked problems*, gezondheidszorg tijdens detentie en mogelijke aanbevelingen die de classificatie kunnen verbeteren. De resultaten van het onderzoek zijn terug te vinden in ‘deel IV : resultaten kritisch interpretatieve synthese’ (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020).

Ten slotte wordt een synthetische redenering geformuleerd op basis van de opgenomen studies. Hierdoor kan een theoretisch kader gevormd worden (Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T., 2020).

In dit onderdeel worden de resultaten van het onderzoek, namelijk een kritisch interpretatieve synthese, gepresenteerd. Er wordt gefocust op de definiëring van transgedetineerden, de classificatiemethoden, de *wicked problems*, de gezondheidszorg en worden er aanbevelingen besproken die aan bod kwamen in de geïncludeerde literatuur. Deze resultaten hebben tot doel de “meest geschikte” classificatie te detecteren. De nadruk ligt op “meest geschikt” om die reden dat geen enkele classificatie perfect is, vermits de problematieken verweven met de soort classificatie niet kunnen buiten beschouwing gelaten worden. Het is belangrijk te benadrukken dat de resultaten van de kritisch interpretatieve synthese zich focussen op aspecten tijdens detentie. Dit betekent dat data uit de onderzoeken en de literatuur van voor of na detentie niet in rekening worden gebracht en de focus enkel op tijdens detentie ligt.

1. Now you see me

Transgedetineerden worden niet overal hetzelfde gedefinieerd en afgebakend. Niet alle studies gebruikten dezelfde definitie, zie tabel 1, daarom werden ze onderverdeeld onder zeer breed – breed – eng. Sommige onderzoeken definiëren “transgender” dus zeer breed, dat betekent breder dan de aangereikte definitie in “deel II theoretisch kader”. Bijvoorbeeld “transgender” ook zien als een seksuele oriëntatie of transgenders met een genderstoornis uit DSM-V betrekken, travestieten, *cross-dressers*, enzovoort. Andere studies nemen een “brede” definitie aan, gelijkaardig zoals beschreven in deze masterproef. Hierin wordt transgender omschreven als *“elke persoon die een incongruentie ervaart tussen het geboortegeslacht en de genderidentiteit. Dit betekent dat de desbetreffende persoon geen operatieve ingrepen hoeft uit te voeren om het anatomisch geslacht gelijk te stellen aan de genderidentiteit. Echter, is er wel een afstemming vereist tussen de genderidentiteit en de juridische dimensie”*. Ten slotte zijn er ook studies die een enge definitie hanteren, dit betekent dat er minder personen in aanmerking komen om onder het begrip transgender te vallen. Bijvoorbeeld een verplichting van medische ingrepen te laten uitvoeren om het anatomisch geslacht te laten overeenkomen. Dit betekent dat de definitie enger moet zijn dan diegene die is aangereikt in “deel II theoretisch kader”. In deze kritisch interpretatieve synthese is geen enkele tekst geïncludeerd met een “enge” definitie van transgender. Opvallend is dat onderzoekers verbonden aan een Australische Universiteit een bredere definitie hanteren dan hun Amerikaanse collega’s. De definiëring van Australië kan gezien worden als een meer sociale benadering (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016).

Definitie transgender	Aantal studies
Zeer breed	10
Breed	25
Eng	0

Tabel 1: Definiëring transgender

Transgedetineerden worden gezien als een onzichtbare populatie. Er zijn geen cijfers gekend van het aantal transgenders. De schatting is dat in detentie het aantal transgenders proportioneel hoger is dan in de samenleving. Enerzijds wegens geen duidelijke afbakening van het begrip. Anderzijds komen niet alle transgedetineerden uit voor hun ware genderidentiteit uit angst voor transfobie. Echter, zijn de meeste wel zichtbaar in het gevangeniswezen wegens hun genderexpressie. Een genderexpressie die niet strookt met het gender van de cisgender gedetineerden op de afdeling (Glezer, McNeil & Binder, 2013; Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Jennes & Fenstermaker, 2014; Smith, 2012). De transgedetineerden zorgen voor een uitdaging in het gevangenisstelsel, wegens hun kwetsbare status, om verder te denken dan het gekende systeem op basis van de geslachtssegregatie en de gekende “*pains of imprisonment*”. Namelijk, wordt er gegaan voor integratie of separatie, gelijke behandeling of een speciale behandeling, enzovoort. Het “*dilemma of difference*” is niet weg te denken hierbij. Daarom is het belangrijk dat deze transgedetineerden niet “dubbel” gestraft worden via een schadelijke classificatie (Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Rodgers & Asquith, 2017; Smith, 2014; Sumner & Sexton, 2016; Yona, 2016).

2. Classificatievorm tijdens detentie

De classificatie van transgenders wordt gezien als het meest significante probleem dat deze minderheidsgroep kan ervaren tijdens zijn/haar/hen detentie (Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Jenness, 2021). Transgenders vallen namelijk niet onder de klassieke man en vrouw categorieën binnen de gevangenis. Aangezien niet alle vier de dimensies van gender met elkaar stroken Het kan gezien worden als een “*dilemma of difference*”. Indien transpersonen op dezelfde afdeling zitten als de cisgenders met hetzelfde geboortegeslacht, dan bevinden er zich een unieke groep mannen of vrouwen bij een cisgender gedetineerdenbevolking (Harrison, 2020; Jenness, 2021; Rodgers & Asquith, 2017; Shah, B.A.,

2010; Sumner & Sexton, 2014; Sumner & Sexton, 2016). Wegens deze niet klassieke categorisering kan men ook niet terugvallen op klassieke classificatie die men al kent sinds het ontstaan van het gevangenisstelsel, namelijk het gevangenisstelsel met een segregatie op basis van geboortegeslacht. Hierdoor worden de niet normatieve genderidentiteiten verstoten naar onderaan in de gevangenis hiërarchie, hun classificatie kan hieraan meehelpen. De vraag dat hierbij kan gesteld worden, zitten we hier met een *tertium genus*, oftewel een derde geslacht (Dias Vieira & Ciuffoletti, 2014; Harrison, 2020; Jenness, 2021; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Sexton & Jenness, 2016; Sumner & Sexton, 2016; Yona, 2016). Er werden aldus verschillende classificatiemethoden onderscheiden tijdens de kritisch interpretatieve synthese (tabel 2).

Classificatie transgedetineerde	Aantal studies
Anatomisch geslacht	33
Anatomisch geslacht - monocel	2
Genderidentiteit	4
Juridisch geslacht	3
Segregatie – isoleercel	17
Segregatie – gevangenis/afdeling	7

Tabel 2: Classificatiemethoden transgedetineerde

Tijdens de data-extractie werd duidelijk, dat de meeste data gebaseerd is op transvrouwen die verblijven op de mannenafdeling. Ze zijn er geplaatst op basis van hun geboortegeslacht of op basis van het anatomisch geslacht. Meer specifiek een transvrouw die nog steeds in het bezit is van haar penis of testikels en een transman die nog steeds zijn vagina bezit. Deze classificatiemethode is op basis van de klassieke scheiding man-vrouw en houdt geen rekening met de veranderende maatschappij. Er wordt namelijk meer aandacht besteed aan wat de anatomie van het lichaam verteld, dan wat de geest of genderidentiteit van de gedetineerde verteld. Dat wil zeggen dat in kader van deze classificatie “enkel” de anatomie het gender kan formuleren, hierdoor worden mensen “gereduceerd” tot maar één aspect van zijn/haar/hun lichaam. Transgedetineerden kunnen echter wel alleen op cel geplaatst worden binnen deze afdeling, met de reden dat zo seksueel contact en slachtofferschap kan vermeden worden. Deze vorm van classificatie is de dominante vorm van classificatie in V.S., V.K. en Canada. Smith haalt zelfs aan dat de invloed van deze landen op juridisch vlak, en met deze classificatievorm,

te maken heeft met hun gemeenschappelijke juridische traditie (Garcia & Goldbold, 2018; Jenness, 2021; Jenness & Fenstermaker, 2014; Jenness, Sexton & Sumner, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Rodgers & Asquith, 2017; Shah, B.A., 2010; Smith, 2012; Smith, 2014; Sumner & Sexton, 2016). In Canada kunnen sommige transgedetineerden tijdens detentie, als ze voldoen aan de voorwaarden, een geslachtsveranderende operatie ondergaan. Hierdoor wordt hun anatomisch geslacht afgestemd op de genderidentiteit en kunnen ze naar de afdeling van hun nieuw anatomisch geslacht. Daarentegen wensen niet alle transpersonen een geslachtsveranderende operatie te ondergaan en is hun transitie compleet zonder deze operatie. Niettemin kan er een gevoel van verplichting ontstaan, aangezien transgenders enkel “erkend” worden in hun genderidentiteit indien zij deze geslachtsveranderende operatie uitvoert. De personen die de operatie niet uitvoeren, krijgen dus ook niet de kans om verplaatst te worden naar de afdeling van hun genderidentiteit en blijven op de afdeling van hun anatomisch geslacht. Het Canadese beleid doet dit met het oog op bescherming van de rechten van de cisgenders (Smith, 2014). In Brazilië worden transpersonen op de afdeling geplaatst van hun geboortegeslacht, zolang hun juridisch geslacht hun geboortegeslacht is en er geen geslachtoperatie is uitgevoerd. Ze worden niet enkel geplaatst op deze afdeling, hun genderidentiteit wordt ook geconfirmeerd met hun geboortegeslacht en niet langer met hun genderidentiteit. Ten behoeve van deze conformatie moeten transvrouwen mannenuniformen dragen, hun lange haren afknippen en zijn ze niet toegelaten om make-up te dragen (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018). In Italië zijn er gevangnissen waar transgedetineerden op de afdeling van hun geboortegeslacht verblijven, maar ze worden wel gescheiden van de cisgenders. Het is een mildere vorm van de segregatie die later in de resultaten aan bod komt. Meer specifiek, de transgedetineerden krijgen hun eigen cel en hun eigen badkamer, ze zijn toegelaten hun genderexpressie te conformeren aan hun genderidentiteit (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018).

Een andere vorm van classificatie is op basis van de zelfidentificatie. Namelijk de transgedetineerde wordt geplaatst op de afdeling die strookt met zijn/haar/hen genderidentiteit. Echter, is deze vorm van classificatie niet vrij van problemen. Hierbij kunnen drie belangrijke mogelijke problemen naar boven komen. Allereerst transvrouwen die op een vrouwenafdeling verblijven, dit kan een risico op seksueel misbruik met zich meebrengen voor de cisgender vrouwen in detentie. Aangezien de transvrouwen in sommige gevallen hun anatomisch geboortegeslacht nog steeds hebben. Dit kan een risico van seksueel misbruik met zich

meebrengen voor de cisgender vrouwen, alsook een discomfort voor de cisgender gedetineerden. Het tweede risico is dat transmannen op de mannenafdeling misbruikt worden door de cisgender mannen. Dit komt omdat hun anatomisch geslacht niet altijd is afgestemd is aan zijn/haar/hen genderidentiteit. Dit kan tot gevolg hebben dat een transman zich ook onveilig voelt en hierdoor de voorkeur heeft aan de afdeling van zijn/hen geboortegeslacht in plaats van de afdeling van zijn/hen genderidentiteit. Ten slotte is er een mogelijke schending van de rechten van de cisgender gedetineerden, wanneer transpersonen met dezelfde genderidentiteit op dezelfde afdeling verblijven (Shah, B.A., 2010). Echter, is er weinig empirisch bewijs dat deze classificatie “de” oplossing is (Malkin & DeJong, 2018). Het is ook zo dat transvrouwen zich niet hetzelfde voelen als een cisgender vrouw, ze voelen zich niet zoals de binaire klassieke man-vrouw scheiding, het is namelijk veel complexer. Hierdoor voelt een transvrouw zich oncomfortabel om samen met andere vrouwen te douchen op de vrouwenafdeling. Dat komt omdat transgenders niet altijd de volledige anatomische transitie nodig achten om zich te identificeren als een vrouw. Indien ze samenwonen, werken, douchen, enzovoort met cisgender vrouwen, dan worden ze geconfronteerd met “hun” vrouw zijn en de “cisgender” vrouw (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018). Ondanks de negatieve aspecten van deze classificatie wint deze meer en meer als vanzelfsprekend aangenomen, wat niet betekent dat deze vorm wijdverspreid wordt toegepast. Bijvoorbeeld in de gevangenis *Los Angeles County* maken ze gebruik van een *Gender Identity Review Board*. Deze raad bestaat uit een multidisciplinair team van bewakingsbeambten, medische zorg (zowel fysieke als mentale zorg), gevangenisadministratie en advocaten. Bij deze raad kunnen transvrouwen terecht als ze verblijven op een mannenafdeling of -gevangenis en wensen overgeplaatst te worden naar een vrouwenafdeling of -gevangenis (Jenness, 2021).

Een derde vorm is de classificatie op basis van het juridisch geslacht. Indien transpersonen hun geslacht juridisch al hebben aangepast, maar nog niet anatomisch, dan kunnen ze geplaatst worden op basis van het juridisch geslacht (Andreska, 2018; Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Rodgers & Asquith, 2017).

Een vierde vorm van classificatie is de segregatie. Hierbij wordt de transgedetineerde gescheiden van de cisgender gedetineerde op de afdeling. Een andere benaming voor deze vorm van segregatie is administratieve segregatie. Echter, spreken sommige activisten van een “isoleercel” en zien dit ook niet als “de” oplossing, aangezien de isoleercel wordt gebruikt voor

gewelddadige of gevaarlijke gedetineerden. Hierdoor komt de segregatie op de afdeling over als een straf in plaats van een manier van bescherming van de transgedetineerde. Dit beïnvloedt zelf de mentale gezondheid op een negatieve manier. Omdat de focus ligt op “de transgender” die het probleem is en niet de onderliggende transfobie die het probleem is. Een transgedetineerde zijn, mag niet de oorzaak zijn van isolatie. Want isoleren ontnemt de kans voor contact en integratie, onderwijsmogelijkheden worden afgenomen, stijging kans op psychologische schade, enzovoort. De vraag hierbij rijst; in hoeverre primeert de bescherming van de detentieomgeving tegenover de straf van isolatie. Want ondanks dat deze kwetsbare personen bescherming nodig hebben, worden ze wel tegen hun wil in isolatie geplaatst. Het wordt gezien als de gemakkelijke weg voor de gevangenisadministratie, als een soort van wrede en onmenselijke behandeling. Desalniettemin wordt de isolatie ook in sommige landen als straf opgelegd voor de expressie van de genderidentiteit, seksuele handelingen of het indienen van klachten (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Etheridge, 2014; Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Harrison, 2020; Iyama, 2012; Jenness, 2021;; Ledesma & Ford, 2020; Lynch & Bartels, 2017; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Rodgers & Asquith, 2017; Shah, B.A., 2010; Smith, 2012; Smith, 2014; The Harvard Law Review Association, 2014).

Een vijfde vorm is ook een vorm van segregatie, namelijk een aparte gevangenis of afdeling waar LGBTQ-gedetineerden kunnen geplaatst worden (Shah, B.A., 2010). In Italië hebben ze soms een aparte afdeling, deze afdeling is evenwel niet exclusief voor transgedetineerden. Op deze afdeling verblijven gedetineerden die “beschermd” moeten worden, namelijk vrouwen met kinderen onder de drie jaar, vrouwen met een mentale stoornis en transvrouwen. Het is dus niet een exclusieve transafdeling (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018). In de Italiaanse gevangenis - *Sollicciano Prison* – is er wel een aparte afdeling aanwezig voor transgedetineerden. Binnen deze gevangenis kan men drie afdeling onderscheiden, namelijk mannen, vrouwen en transgedetineerden (Dias Vieira & Ciuffoletti, 2014). In 2014 opende echter een afdeling exclusief voor transmannen in New York. Enkel de transman gedetineerden die wensen zich daar te vestigen tijdens hun detentie worden er geplaatst (Au, 2016). In sommige Amerikaanse gevangnissen worden zelfs transvrouwen en homomannen op een aparte afdeling geplaatst ter bescherming van dominante cisgender mannen en het voorkomen van seksueel geweld. De gedetineerden gevestigd op deze afdeling geven aan zich veiliger te

voelen in die beschermende omgeving in plaats van geïntegreerd op een afdeling met cisgender gedetineerden. Alsook werd er aangegeven dat aparte afdeling ondersteuning zou bieden en een gedeelde ervaring. Ondanks deze bescherming van seksueel misbruik en geweld, kan deze classificatie negatieve gevolgen hebben op het gebied van demoralisering en gevaarlijke *labeling*. De transpersonen willen zich conformeren met de doorsnee man-vrouw, door hen op een aparte afdeling of aparte gevangenis op te sluiten, komt de nadruk te liggen op het “anders” zijn (Jenness, 2021; Maycock, 2020a).

De classificatiemethode is dus niet overal ter wereld identiek. Zowel tussen landen, als binnenlands zijn er verschillen merkbaar (tabel 3).

Land	Anatomisch geslacht	Anatomisch geslacht – monocel	Genderidentiteit	Juridisch geslacht	Segregatie – isoleercel	Segregatie – aparte afdeling / gevangenis
Verenigde Staten	✓				✓	✓
Engeland en Wales	✓			✓	✓	
Canada	✓				✓	
Brazilië	✓					
Italië		✓				✓
Scotland ¹	✓	✓	✓			✓
Australië	✓	✓		✓		✓
Nieuw- Zeeland	✓		✓		✓	
Israël					✓	
Tsjechië	✓			✓		

Tabel 3: Classificatie per land

¹ Scotland wordt apart aangehaald in de tabel, wegens de decentralisatie van het strafrechtelijk beleid in 1999 (Maycock, 2020b).

3. *Wicked problems*

De classificatie, “*dilemma of difference*”, kan niet afzonderlijk worden bekeken. Aangezien andere problemen naar boven komen bij de soort classificatie dat wordt toegepast en dit eerder om complexe problematieken gaat, ook gekend als “*wicked problems*” (tabel 4). De bijkomende noden en problematieken zijn met andere woorden zo verweven met de classificatie, dat het noodzakelijk is deze data samen te extrageren en te identificeren.

	Anatomisch geslacht	Anatomisch geslacht – monocel	Genderidentiteit	Segregatie – isoleercel	Segregatie – aparte afdeling / gevangenis
Genderexpressie conformeert met de omgeving, niet met de genderidentiteit	✓	✓			
Discriminatie	✓	✓	✓	✓	✓
Seksueel misbruik door cisgender gedetineerden	✓				
Seksueel misbruik door personeel	✓	✓		✓	
Relaties met cisgender gedetineerden	✓				
Bescherming zoeken bij medegedetineerde	✓	✓			
Negatieve opmerkingen	✓	✓	✓	✓	✓
Misgendering	✓	✓			
Auto-castratie	✓	✓			

Tabel 4: Wicked problems naargelang de classificatiemethode

De “*wicked problems*” kunnen ook gezamenlijk bekeken worden met de *pains of imprisonment* van Sykes (1958), “(1) *deprivation of liberty*, (2) *deprivation of goods and services*, (3) *deprivation of heterosexual relationships*, (4) *deprivation of autonomy*, and (5) *deprivation of security*”, zijn algemeen gekend en worden in meerdere studies aangehaald. Evenwel, kan geconstateerd worden dat de *pains of imprisonment* bij transgedetineerden kunnen uitgebreid worden met gender gerelateerde ‘*pains*’. Deze additionele pijn bij de classificatie, verkeerde gendertoewijzing, transfobie, enzovoort. De meeste pijnen zijn parallel of een uitbreiding van diegene die Sykes reeds formuleerde. Er kunnen evenwel drie grote *pains* die kunnen verbonden worden aan de transgedetineerden. Allereerst *the pains of being in the wrong hall and in the wrong clothes*, de tweede *the pains of transitioning in custody* en ten slotte *the pains of transphobia in custody* (Maycock, 2020b; Sexton & Jenness, 2016).

The pains of being in the wrong hall and in the wrong clothes. Verblijven op een afdeling die niet strookt met de genderidentiteit, maar wel met het geboortegeslacht, heeft tot gevolg dat de genderexpressie moet conformeren met de omgeving. Hierdoor worden transvrouwen verplicht om hun expressie aan te passen aan de mannenafdeling waar zij verblijven. Hierdoor worden vrouwenkledij en make-up niet langer toegelaten buiten de cel, worden de haren korter geknipt, enzovoort. Dit kan mentaal zwaar doorwegen, aangezien sommige transgedetineerden al jaren leven met een overeenkomstige genderexpressie en genderidentiteit. Maar als ze aankomen in de gevangenis moeten ze opnieuw als hun anatomisch geslacht gaan leven en niet langer als de persoon die ze soms jarenlang waren. De transvrouwen moeten leven tijdens detentie met een uitgesproken verlangen naar vrouwelijkheid, indien ze hun vrouwelijkheid toch veruiterlijken wordt dit gezien als een uitdrukking van hun ware identiteit (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018; Jenness & Gerlinger, 2020; Maycock, 2020b).

The pains of transitioning in custody. Transpersonen hun transitie naar hun genderidentiteit is een proces van vele jaren, hierdoor is de kans groot dat deze nog steeds in transitie zijn gedurende hun detentie. De invulling van de “eindbestemming” van de transitie is natuurlijk ook voor elke transpersoon verschillend. Met andere woorden dat niet iedereen een geslachtsveranderende operatie nodig acht om de transitie als compleet te zien. Natuurlijk brengt deze transitie in het algemeen bijkomende uitdagingen mee, zoals de voortdurende toegang tot de gezondheidszorg. De zaak wordt dan ook nog eens bemoeilijkt door het feit dat

49% van de transbevolking online niet-voorgeschreven hormonen bestellen en gebruiken. Deze manier van hormoontherapie kan uiteraard niet verdergezet worden in detentie, hierdoor moeten transpersonen lang wachten op een afspraak bij de gezondheidszorg en wordt hun transitie onvrijwillig vertraagd. In sommige gevallen wordt de hormoontherapie gewoonweg geweigerd en stopgezet (Jenness & Gerlinger, 2020; Maycock, 2020b; Smith, 2014). De transitie is echter meer dan veruiterlijkheden, het heeft ook een sociaal aspect, meer bepaald ontdekken wie ze zijn, hoe ze zich moeten gedragen tegenover anderen, enzovoort. Een ander aspect van de transitie is de steun van mede-transgenders, onder bijvoorbeeld de vorm van steun- en praatgroepen, is iets dat momenteel ontbreekt binnen de gevangenis muren. Het gevoel van isolatie kan zich ontwikkelen, iets wat de transitie ook niet ten goede komt (Maycock, 2020b). Deze *pain* wordt ook onder ‘4. Gezondheidszorg voor transgedetineerden’ uitgebreider toegelicht. Een ander aspect dat ook deel uitmaakt van deze *pain* is de vloeibaarheid van identiteit. Transpersonen worden qua identiteit geplaatst in de klassieke genderrollen. Bijvoorbeeld transvrouwen op een mannenafdeling, worden geduwd in de klassieke vrouwrol. Het wordt zelfs gezien als “*the real deal*”. Omdat er vanuit de cisgender gevangenen genderverwachtingen zijn die de klassieke binariteit weerspiegelt. Echter, zouden sommige transpersonen deze genderverwachting nooit realiseren buiten de detentie, omdat ze dit zelf niet wensen om in te transformeren. Ze vullen met andere woorden hun genderverwachting anders in, dan dat ze zelf voor ogen hadden. Dat kan betekenen dat ze zich in deze positie ook niet comfortabel voelen met hun gender (Jenness & Gerlinger, 2020).

The pains of transphobia in custody. Transgedetineerden ervaren discriminatie tijdens detentie, zowel van cisgender medegetineerde als bewakingsbeambten (Dias Vieira & Ciuffoletti, 2014; Jenness, Sexton & Sumner, 2018; Maycock, 2020a; Maycock, 2020b; Sumner & Sexton, 2016). Wegens discriminatie gaan transgedetineerden soms zelfs hun ware genderidentiteit verbergen tijdens hun detentie. Transvrouwen die hun keuze om vrouw te zijn verhullen en zich mengen in onder andere masculaire gesprekken ten behoeve van een valse genderidentiteit hoog te houden (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020). Indien deze genderidentiteit niet vervalst wordt, hebben ze kans om op de afdeling van hun anatomisch geslacht op de bodem van de gevangenshiërarchie te eindigen (Harrison, 2020; Jenness, 2021; Stohr, 2015; Yona, 2016).

Transfobie gaat zelfs nog verder, seksueel geweld, fysiek geweld en mentaal geweld kunnen betrokken worden onder deze *pain of imprisonment*. Transgender gedetineerden zijn een zeer kwetsbare groep en hebben een grote kans op seksueel slachtofferschap (Brömdal, Mullens, Etheridge, 2014; Glezer, McNiel & Binder, 2013; Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Harrison, 2020; Jenness, 2021; Jenness & Gerlinger, 2020; Ledesma & Ford, 2020; Maycock, 2020a; Perrone, 2019; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Rodgers & Asquith, 2017; Smith, 2012; Smith, 2014; Stohr, 2015; The Harvard Law Review Association, 2014; Yona, 2016). In meerdere onderzoeken werd aangehaald dat transvrouwen in detentie op een mannenafdeling, 13 keer meer kans heeft op aanranding dan cisgender mannen op een mannenafdeling (Au, 2016; Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Iyama, 2012; Jenness, 2021; Jenness & Fenstermaker, 2014; Jenness, Sexton & Jenness, 2016; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Sexton & Sumner, 2018). Niet alleen aanranding, maar ook andere vormen van seksueel geweld bij gedetineerde met een vrouwelijke genderidentiteit door medegedetineerde met een mannelijke genderidentiteit worden waargenomen. Het seksueel contact gebeurt zowel met als zonder toestemming door de medegedetineerden. Belangrijk bij dit seksueel contact is dat de lijn tussen toestemming en geen toestemming vaak vaag is. Soms is er zelfs sprake van een “relatie” tussen de cis- en transgender. Binnen deze relatie is er ook veelvuldig sprake van seksueel geweld. Transvrouwen bieden in sommige gevallen ook seksuele handelingen aan in ruil voor bescherming binnen de gevangenis, omdat het gevangenis personeel onvoldoende bescherming biedt. Wegens deze handelingen worden transvrouwen door cisgender mannen soms beschreven als ‘*cum buckets*’ en ‘gevangenshoeren’ (Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Harrison, 2020; Iyama, 2012; Jenness, 2021; Jenness & Gerlinger, 2020; Jenness, Sexton & Sumner, 2018; Sexton & Jenness, 2016; Sumner & Sexton, 2014). Aanranding is zelfs zo vaak voorkomend dat 58,5% van de transgender gedetineerden tijdens hun detentie geschiedenis aanranding meemaken (Au, 2016; Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Glezer, McNiel & Binder, 2013; Jenness, 2021; Jenness, Sexton & Sumner, 2018; Rodgers & Asquith, 2017; Smith, 2014; Yona, 2016). Desalniettemin, komt seksueel misbruik ook voor met het gevangenis personeel als dader. Belangrijk is dat deze problematiek enkel geconstateerd is in (lokale) Amerikaanse gevangenissen, alsook in interviews van Australische en Nieuw-Zeelandse transgender gedetineerden (Au, 2016; Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Harrison, 2020; Iyama, 2012; Malkin & DeJong, 2018; Rodgers & Asquith, 2017). Het seksueel misbruik brengt ook een verhoogde kans op

seksueel overdraagbare ziektes met zich mee (Ledesma & Ford, 2020; Rodgers & Asquith, 2017).

Met betrekking tot het fysiek geweld rapporteert 80,3% van de transvrouw dat gebeurde tijdens hun detentie periode. Eén van de redenen is de expressie van hun genderidentiteit (Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Etheridge, 2014; Glezer, McNiel & Binder, 2013; Jenness, Sexton & Sumner, 2018; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Rodgers & Asquith, 2017; Stohr, 2015). Fysiek geweld is ruimer dan enkel seksueel geweld. In Italië ervaren transvrouwen die verbleven op een beschermende afdeling met cisvrouwen meer geweld, dan vrouwen die op de cisgender mannenafdeling terechtkwamen. Dit komt omdat de cisgender vrouwelijke gedetineerden zich bedreigd voelden van de transvrouwen, alsook herkennen ze de geclaimde genderidentiteit niet van de transvrouwen (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018). Het fysiek geweld kan zelf zo uit de hand lopen, dat het de dood tot gevolg heeft (Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020).

Belangrijk is te vermelden dat de indicaties van fysiek en seksueel geweld vooral terug te vinden zijn in studies gebaseerd op de Amerikaanse data. Als er wordt gekeken naar bijvoorbeeld het systeem van Engeland en Wales, is er geen data ter beschikking (Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017).

Niet alleen fysiek geweld, maar het kan ook gaan om mentaal geweld in de vorm van negatieve opmerkingen en intimidatie. Iets wat transgedetineerden soms meermaals per dag moeten ondergaan tijdens hun detentieperiode. In de huidige samenleving, buiten de gevangenis, ervaren transgenders ook negatieve opmerkingen. Maar transvrouwen in detentie ervaren een verhoging van het aantal opmerkingen, indien ze op een mannenafdeling terechtkomen. Deze amplificatie komt omdat ze in een hyper masculiene omgeving terechtkomen. De opmerkingen zijn soms zo agressief, dat ze doodsbedreigingen bevatten. En deze agressieve opmerkingen zijn niet uitsluitend door de cisgender mannen, maar ook door de cisgender vrouwen gegeven. (Jenness, Sexton & Sumner, 2018; Maycock, 2020b; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Smith, 2012; Smith, 2014; Stohr, 2015; Sumner & Sexton, 2016). Een groot aspect van het mentale “geweld” is misgendering tijdens de detentieperiode. Onder misgendering wordt verstaan het (opzettelijk) aanspreken van de transgender met voornaamwoorden van het

geboortegeslacht in plaats van de genderidentiteit. Deze foute aanspreekvorm kan leiden tot een afname van de eigenwaarde van de transpersoon en zelfs tot psychologische trauma's (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Jenness, 2021; Jenness & Gerlinger, 2020; Maycock, 2020a; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Rodgers & Asquith, 2017). Er wordt in het kader van transvrouwen zelfs gesproken over opzettelijke defeminisering (Jenness & Gerlinger, 2020). Zelfs onopzettelijk, de onwetendheid en verwaarlozing door het gevangenispersoneel kan een negatieve invloed hebben op de mentale gezondheid van de transgedetineerden. (Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Rodgers & Asquith, 2017; Smith, 2012). De transfobie kan zich alsook uiten in extra fouilleringen, vernietigen van eigendommen, enzovoort. Alsook het verspreiden van privacy kwesties, zoals de openbaarmaking van privéinformatie. (Harrison, 2020; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020). Niettemin, durfden transpersonen deze transfobie vaak niet te rapporteren om de reden dat ze niet willen gelabeld worden als *snitch* en de hierbij komende gevolgen (Maycock, 2020b; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Smith, 2012).

Deze gedetineerden leiden vaak ook aan geestelijke gezondheidsproblemen. Er kan sprake zijn van depressie, suïcidaliteit en soms zelfs zelfverminking onder de vorm van auto-castratie. Deze mentale gezondheidsproblemen kunnen ontstaan door het misbruik, de ontzegging van medische ingrepen om de transitie te bevorderen, enzovoort (Glezer, McNiel & Binder, 2013; Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Ledesma & Ford, 2020; Lynch & Bartels, 2017; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Rodgers & Asquith, 2017). Ze verliezen, zoals eerder aangehaald, zichzelf. Aangezien ze zich soms verplicht moeten gedragen als hun anatomische geslacht, in plaats van hun genderidentiteit (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020). Het feit dat de rechten en behoeften van cisgender gedetineerden geplaatst worden boven de rechten en behoeften van de transgedetineerden bevordert de situatie niet (Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Rodgers & Asquith, 2017, Smith, 2014).

Reden van detentie. De redenen van hun detentie zijn vaak sekswerk en drugshandel, deze vaststelling kan doorheen meerdere onderzoeken en verschillende landen worden bevestigd (Dias Vieira & Ciuffoletti, 2014; Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018; Yona, 2016). Deze praktijken zijn vaak te wijten aan het wegvallen van hun netwerk, wegens hun

transidentiteit. Transgedetineerden hebben vaak geen netwerk meer of contact met familieleden, dit kan invloed hebben op hun mentale status en de re-integratie (Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Ledesma & Ford, 2020; Yona, 2016).

4. Gezondheidszorg voor transgedetineerden

Met betrekking tot de gezondheidszorg is er heel wat inconsistentie terug te vinden. Er wordt beschreven dat transpersonen dezelfde zorgen tijdens detentie als voor of na detentie moeten ervaren. Echter, is dit niet overal het geval (Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017). Doch worden transgenders blootgesteld aan onvoldoende en ondergeschikte gezondheidszorg (Harrison, 2020; Lynch & Bartels, 2017; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020).

In sommige landen wordt er psychologische hulp en begeleiding aangeboden. Enerzijds psychologische hulp voor met hun genderidentiteit zelf om te gaan. Anderzijds om discriminatie, stigma en misbruik te behandelen.

Indien er sprake is van fysieke gezondheidszorg, gaat het meestal om hormoontherapie. Transgedetineerden krijgen de kans om hun hormoontherapie (verder) te volgen tijdens hun detentie. Echter, in Brazilië wordt de lopende hormoontherapie stopgezet wanneer een transgender in de gevangenis binnenkomt. Dat betekent dat er tijdens de detentieperiode geen hormoontherapie wordt uitgevoerd. In Italië zijn de transgedetineerden wel toegelaten hun hormoontherapie verder te zetten tijdens hun detentie (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018). De hormoontherapie kan in de landen waar ze tijdens detentie wordt uitgevoerd, nog steeds geweigerd worden. Deze weigering kan zijn om de seksuele contacten zowel met als zonder toestemming, wegens deze hormoonbehandeling, tegen te gaan (Glezer, McNiel & Binder, 2013; Lynch & Bartels, 2017; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020). Of is enkel toegankelijk nadat de transpersoon is gediagnosticeerd met genderdysforie, deze *labeling* en stigmatisering wordt als ongepast en niet behulpzaam geacht (Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020).

Alsook is er de geslachtsveranderende operaties. Deze worden in de Verenigde Staten niet toegelaten, aangezien in de meeste staten het definiëren als niet medisch noodzakelijk (Iyama, 2012). In Canada is het voor een beperkt aantal transgedetineerden toegelaten, hierbij moeten ze voldoen aan twee voorwaarden. Allereerst, moet een erkende genderidentiteitsspecialist bevestigen dat de transgedetineerde de *real life* test heeft doorstaan. Deze test staat beschreven in de *Harry Benjamin Standards of Care*. Het is belangrijk dat deze gedurende minimum één jaar voor detentie leefde als de gewenste genderidentiteit. De tweede voorwaarde is dat de desbetreffende erkende genderidentiteitsspecialist een geslachtsveranderende operatie aanbeveelt (Smith, 2014).

Het niet behandelen van transgedetineerden ter ondersteuning van hun genderidentiteit kan vergeleken worden als het niet behandelen van diabetes van een cisgender gedetineerde met diabetes. Een ontzegging van gezondheidszorg is niet verantwoord en kan leiden tot depressie, suïcidaliteit en auto-castratie. Hierdoor kan zowel de Australische als Amerikaanse transgezondheidszorg als ondermaats beschouwd worden (Etheridge, 2014; Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Harrison, 2020; Lynch & Bartels, 2017; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Rodgers & Asquith, 2017).

5. Aanbevelingen die de leefomstandigheden kunnen verbeteren voor transgenders tijdens detentie

Van alle aangereikte classificatiemethoden is er geen enkele zonder problemen. “De” classificatie bestaat niet. De classificatie is en blijft een uitdaging voor de gevangenisadministratie (Hochdorn, Faleiros, Valerio & Vitelli, 2018). Desalniettemin, is het duidelijk dat de soort classificatie een invloed heeft op de *wicked problems* en de *pains of imprisonment* (Jeness, Sexton & Sumner, 2018). Daarom is dit onderdeel belangrijk, de veranderingen om de best mogelijke classificatie aan te duiden zijn geformuleerd op basis van de literatuur uit de kritisch interpretatieve synthese, zelf meer specifiek de kwalitatieve data spreekt zichzelf uit aangaande verbeteringen omtrent de huisvesting van transpersonen in de gevangenis.

Een eerste aanbeveling met betrekking tot de classificatie, is op basis van zelf-identificatie of genderidentiteit. Hierbij kunnen transpersonen leven als hun gewenste gender (Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Gorden, Hughes, Roberts, Astbury-Ward & Dubberley, 2017; Harrison, 2020; Jenness, 2021; Jenness, Sexton & Sumner, 2018; Ledesma & Ford, 2020; Malkin & DeJong, 2018; Smith, 2014; The Harvard Law Review Association, 2014).

Een tweede aanbeveling is het (her)openen van aparte gevangenissen en/of afdelingen binnen de gevangenis (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Ledesma & Ford, 2020; Shah, B.A., 2010). Dit kan ervoor zorgen dat het samenhuizen van transvrouwen of transmannen een gevoel van saamenhorigheid, een groepsgevoel, vriendschappen en stabiele relaties bezorgt. Deze mentale status, dit veiligheidsgevoel, kan helpen tijdens de detentieperiode. Vriendschap is ook niet “de” wonderbaarlijke oplossing voor de classificatie, het heeft ook een tegenkanting. Namelijk de drama, achterbaksheid, enzovoort die sommige vriendschappen meebrengen (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Jenness & Gerlinger, 2020; Sexton & Jenness, 2016). Een aparte gevangenis brengt ook nadelen met zich mee, bijvoorbeeld er moeten voldoende middelen aanwezig zijn om deze op te starten (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016).

Er zijn uiteraard verschillende zaken die de “*wicked problems*” van de classificatie kunnen helpen, verschillende aanbevelingen werden gemaakt doorheen de geïncludeerde bronnen.

Een eerste aanbeveling is een training van bewakingsbeambten voor om te gaan met transgedetineerden hun bijzondere noden en problematieken binnen detentie. Dit kan onder andere het risico op seksueel geweld verminderen. Het is belangrijk dat de bewakingsbeambten en het overige gevangenispersoneel begrijpen wat transgenders zijn, wat ze beleven, hoe hun genderidentiteit gerespecteerd wordt, enzovoort (Au, 2016; Brömdal, Mullens, Phillips & Gow, 2019; Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Malkin, M.L. & DeJong, 2018; Maycock, 2020a; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Redcay, Luquet, Phillips & Huggin, 2020; Shah, B.A., 2010; Stohr, 2015).

Een tweede advies is het uitschrijven van een uniform beleid. Waarbij men streeft tot het komen van transvriendelijke gevangnissen (Jenness & Gerlinger, 2020; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Shah, B.A., 2010). Iets wat momenteel ontbreekt in vele landen, zoals o.a. de V.S. en Australië (Malkin & DeJong, 2018; McCauley, Eckstrand, Desta, Bouvier, Brockmann & Brinkley-Rubinstein, 2018; Phillips, Brömdal, Mullens, Gildersleeve & Gow, 2020; Smith, 2012).

Een derde oplossing volgens geïnterviewde transvrouwen is “*act like a lady*”. Je gedragen als een vrouw biedt bescherming en respect van cisgender mannenlijke gedetineerden. Echter, gezien de kans op seksueel slachtofferschap is het belangrijk deze “oplossing” niet zonder kritiek te aanvaarden. (Jenness & Fenstermaker, 2014; Jenness & Gerlinger, 2020).

Een vierde belangrijke aanpak, het aanbieden van zowel hormonen, als persoonlijke basisspullen gerelateerd aan de genderidentiteit, bijvoorbeeld transvrouwen make-up laten bezitten, enzovoort. Hierbij wordt er zowel gewerkt aan de mentale gezondheid van de transgedetineerde, als aan de anatomische uiterlijkheden en expressie (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Dias Vieira & Ciuffoletti, 2014; Jenness & Gerlinger, 2020).

Als vijfde aanbeveling kan er een transgendercommissie opgestart worden binnen het gevangeniswezen die de rechten van transgedetineerden verdedigen en ervoor opkomen, en waarbij ook een klachtenprocedure kan ontwikkeld worden (Brownlee, Shenoy, Castelino, Lim & Savage, 2016; Smith, 2012).

6. Limitaties van de kritisch interpretatieve synthese

Binnen dit onderzoek zijn verschillende limitaties vastgesteld.

6.1. Onderzoek in België

Gedurende dit onderzoek werd duidelijk dat rond dit thema weinig informatie gekend is in België, alsook geen van de buurlanden. Geen enkele Nederlandstalige, Franstalige of Duitstalige studie werd geïncorporeerd in de data-extractie. Er werd daarom gebruik gemaakt van alleen maar internationale studies, hierbij namen de Amerikaanse studies de bovenhand in de *shortlist*. Om die reden is de *lacune* in het wetenschappelijk onderzoek in België bevestigd.

Aangezien de verzamelde literatuur dus afkomstig is uit de internationale gevangeniswereld, betekent dat het gevangenisstelsel niet steeds strookt met het Belgisch systeem. Dat wil zeggen, dat niet alle problematieken zich noodzakelijkerwijs voordoen in het Belgische gevangenisstelsel. Alsook dat de aanbevelingen uit de literatuur niet automatisch bruikbaar zijn in de Belgische context. Uit de *longlist* van het onderzoek en de eerder vervulde “gewone” literatuurstudie kan gezegd worden dat het onderzoek in België van transpersonen in detentie nog geboren moet worden. Desalniettemin is er een PhD project gestart naar de belevenissen van LGBT-populatie in detentie door Vanliefde Aurore en Daems Tom. De resultaten zijn momenteel nog ongekend. Maar dit is een stap naar inzicht op het Belgische niveau. Echter, is dit onderzoeksproject niet exclusief gericht op transgedetineerden (FRIS onderzoeksportaal, z.d.).

6.2. Classificatie en de wicked problems

De focus in de geïncludeerde literatuur was vooral op basis van transvrouwen in detentie. De transmannen werden nauwelijks onderzocht en aangehaald. Hierdoor biedt deze masterproef vooral een antwoord op de classificatie van transvrouwen, dan voor transmannen. Aangezien de dominante classificatievorm op basis van het anatomisch geslacht is, bevinden de transmannen zich in de vrouwengevangenis of op de vrouwenafdeling van de gevangenis. Bij het onderzoek van Sexton en Sumner werd duidelijk dat dataverzameling daar bemoeilijkt was, aangezien veel vrouwen een mannelijke houding aannemen als overleving in de gevangenis. Hierdoor was het verzamelen van respondenten die voldoen aan de criteria van “transgender” belemmerd (Sexton & Sumner, 2014; Yona, 2016). Wegens de overheersing van literatuur over transvrouwen geïnclassificeerd op het anatomisch geslacht, zijn de *wicked problems* vooral gefocust op de desbetreffende vrouwen op de mannenafdeling.

Vermits de ultieme doelstelling een overzicht was van de verschillende classificatie mogelijkheden, werd verwacht dat de hoofdvraag in de geïncludeerde bronnen betrekking hadden op uitsluitend de classificatie. Doch lag de focus van de betrokken onderzoeken vaak niet exclusief op de classificatiemethode, maar is slechts één van de subonderdelen van het onderzoek. Ze werd steeds samen met de problematieken behandeld. Om die reden wordt de verwevenheid waarneembaar. Dat betekent dat de classificatie zo verweven is met de ervaren problematieken, dat ze kunnen gezien worden als *wicked problems*. Deze moeten dus steeds in rekening worden gebracht bij de keuze van een classificatie.

In de kritisch interpretatieve synthese werden ook systematische literatuurstudies en andere vormen van literatuurstudie geïnccludeerd, hierdoor is het mogelijk dat dezelfde data meermaals wordt aangehaald doorheen de verschillende geïnccludeerde literatuur. Bijvoorbeeld de data van 315 interviews van transgedetineerden in 27 Californische gevangenissen in de Verenigde Staten door Hoogleraar Valerie Jenness. Bepaalde auteurs zoals Jenness komen meermaals voor, hierdoor kan de focus beïnvloed zijn door hun bias.

1. Discussie

1.1. Definiëring van transgenders

Een afbakening van het begrip transgender is noodzakelijk in het kader van wetenschappelijk onderzoek. De verschillende bronnen gebruikt voor de kritisch interpretatieve synthese zijn verschillend afgebakend, doch zijn ze steeds van de brede of zeer brede aard. Het feit dat geen enkele studie met een enge definiëring is gebruikt, is mogelijks een verklaring dat het begrip onderhevig is aan expansie. Ondanks de conformatie van meerdere studies die dezelfde definitie hanteren, is er nog steeds veel verschil tussen de definiëringen en in- en exclusiecriteria. Daarom is een uniforme definiëring noodzakelijk in een uniform gevangenisbeleid. Aangezien zowel tussen als in de landen verschillende classificatiemethoden worden gehanteerd, is er per land uniformiteit allereerst nodig. Er is niet alleen een uniform beleid, maar ook een beleid op zich. Momenteel is er nauwelijks richtlijnen en beleid omtrent de classificatie van transgedetineerden of voor de overige noden tijdens hun detentie. De kreet tot verandering en verbetering wordt steeds luider vanuit de internationale onderzoeken.

1.2. Classificatiemethode en wicked problems

Er worden vijf hoofdclassificaties geconstateerd na de data-extractie, namelijk classificatie op basis van anatomisch geslacht (33), op basis van genderidentiteit (4), op basis van juridisch geslacht (3), segregatie in een isoleercel (17) en segregatie door een aparte transafdeling of -gevangenis (7) (tabel 2).

Uit het gevoerde onderzoek kan vastgesteld worden dat classificatie op basis van het anatomisch geslacht de dominante vorm is voor transgedetineerden. Met deze classificatie konden er verschillende *wicked problems* onderscheiden worden, namelijk discriminatie, seksueel misbruik door cisgender gedetineerden en personeel, mentaal en fysiek geweld, misgendering, depressie, suïcidaliteit en zelfverminking. Een variatie op deze classificatiemethode is de classificatie op basis van het anatomisch geslacht, maar de transgedetineerde krijgt een monocel in plaats van een cel te delen met cisgender gedetineerden.

Een tweede vorm van classificatie die is vastgesteld is diegene op basis van genderidentiteit. Deze wordt nog niet vaak toegepast, maar wordt wel door verschillende onderzoeken aanbeveelt. Hierbij worden transpersonen geplaatst op basis van hun genderidentiteit en dus

onafhankelijk van zijn/haar/hun anatomisch geslacht. Dit wordt aanbevolen in kader van gelijkheid, maar deze methode brengt ook moeilijkheden met zich mee. Er is een kans op misbruik van cisgender gedetineerden door transgender gedetineerden, alsook dat de rechten van de cisgender gedetineerden niet langer optimaal gewaarborgd worden. Ten slotte voelt de transpersoon zich ook niet altijd passend op de afdeling van zijn/haar/hun genderidentiteit, dit kan zijn omdat ze bijvoorbeeld “vrouw” zijn anders invullen en hierdoor met deze andere invulling geconfronteerd worden. Ondanks dat deze classificatie als aanbeveling vaak wordt gegeven en dat er bewaar is tegen deze vorm, is er een gebrek aan data om deze classificatie af te schrijven of deze de hemel in te prijzen.

De derde vorm is op basis van de juridische dimensie, dit werd slechts in 3 van de 35 studies beperkt aangehaald. Waardoor de *wicked problems* oftewel de *pains* onvoldoende niet konden bevestigd worden. Deze vorm werd alsook in geen enkele studie als aanbeveling opgegeven.

De vierde vorm administratieve segregatie, ook gekend als de isoleercel. Hierbij werd de transgender gedetineerde geplaatst in een isoleercel ter bescherming van seksueel misbruik door medegedetineerden. Wegens deze classificatie hebben ze geen interactie met andere gedetineerden, beperkte toegang tot onderwijs en recreatiemogelijkheden, heeft het een negatieve invloed op de mentale status van de transgender gedetineerde. Deze vorm van “bescherming” kan beter gecategoriseerd worden als “bestrafing”.

De finale classificatie is de segregatie van cisgender en transgender gedetineerden. Hierbij wordt afgestapt van de binaire verdeling in het gevangeniswezen en wordt er een derde mogelijkheid gecreëerd, namelijk een mannenafdeling, een vrouwenafdeling en een transgenderafdeling. Deze huisvesting kan gelabeld worden als de meest gunstige classificatie om de veiligheid van zowel cisgender, als transgender gedetineerden te garanderen. Desalniettemin, is deze ook niet zonder problemen. De transgender gedetineerden worden opnieuw gelabeld als “anders”, alsook is er geen interactie met cisgender personen. Hierdoor is de samenleving niet gereflecteerd op de afdeling.

Ondanks vijf verschillende classificaties in de literatuur, kan geen enkele zonder gendergerelateerde *pains of imprisonment* worden aangedragen.

Tijdens het onderzoek werd ook gefocust op de transgendergerelateerde gezondheidszorg. Binnen de gevangenis wordt ernaar gestreefd dezelfde gezondheidszorg aan te bieden als buiten de gevangenis. Na de gegevens extractie werd duidelijk, dat deze doelstelling meestal niet behaald werd. Transgedetineerden hebben de mogelijkheid tot toegang nodig voor de psychologische gezondheidszorg, hormoontherapie en geslachtsveranderende operaties. Uit de resultaten blijkt dat hieraan niet wordt voldaan. De hormoontherapie wordt vaak stopgezet of zelfs niet aangeboden. Toegang tot geslachtsveranderende operaties is nog moeilijker toegankelijk dan de hormoontherapie, aangezien deze vaak gezien wordt als “niet medisch noodzakelijk”. Een verbetering van de continuïteit van transitie gerelateerde gezondheidszorg kan een positieve invloed hebben op de *pains of imprisonment*.

2. Conclusie

In deze masterproef is gestart met een gewone literatuurstudie, op basis hiervan werd een brede definitie geformuleerd met betrekking tot transgenders, namelijk *“elke persoon die een incongruentie ervaart tussen het geboortegeslacht en de genderidentiteit. Dit betekent dat de desbetreffende persoon geen operatieve ingrepen hoeft uit te voeren om het anatomisch geslacht gelijk te stellen aan de genderidentiteit. Echter, is er wel een afstemming vereist tussen de genderidentiteit en de juridische dimensie”*. Binnen deze definitie staan de 4 dimensies van gender centraal, namelijk het anatomisch geslacht, juridisch geslacht, genderidentiteit en genderexpressie. Deze afbakening van het paraplubegrip kan gezien worden als een brede definiëring, omdat een ruim deel wordt geïncludeerd, zoals transgenders die niet overgaan tot medische ingrepen om het anatomisch geslacht te conformeren aan de genderidentiteit. Deze brede definitie is in de meeste studies ook terug te vinden. Er zijn namelijk 25 studies die een gelijkaardige brede definitie hanteren, 10 studies passen zelfs een nog bredere definitie toe in hun onderzoek. De gewone literatuurstudie heeft ook het wetgevend kader betrokken omtrent transpersonen om te komen tot een brede conclusie. Er kan worden vastgesteld dat er wetgeving aanwezig is met betrekking tot de Belgische transbevolking, maar er is geen specifiek beleid of wetgeving aanwezig voor de transgedetineerden.

Bij het uitvoeren van de gewone literatuurstudie werd er ook aandacht besteed aan de specifieke noden en problematieken die transgenders ervaren gedurende hun detentieperiode. Hieruit kan geconstateerd worden dat de classificatie een grote invloed heeft op deze kwetsbare groep en hier bijzondere aandacht aan besteed moet worden. Aangezien de classificatie een verwevenheid vertoont met andere problematieken, zoals misbruik wegens hun bijzondere status en de gebroken continuïteit van de medische zorgen met betrekking tot hun transitie.

Na het uitvoeren van de gewone literatuurstudie was een uitgebreider en dieper onderzoek nodig om de classificatieproblematiek en de *wicked problems* in kaart te brengen. Hiervoor is een kritisch interpretatieve synthese uitgevoerd, waarbij van een grote pool aan bronnen procesmatig naar een beperkt aantal kwaliteitsvolle studies wordt gegaan om tot een synthetische redenering te komen. Deze redenering moet een antwoord bieden op de centrale onderzoeksvraag *“op welke afdeling wordt een trans-gedetineerde het beste geplaatst om de veiligheid van zichzelf en medegedetineerde te garanderen?”*

De classificatie vergt aldus veel van de gevangenisadministratie, ze moeten beslissen waar een transpersoon verblijft, welke speciale noden en zorgen deze gedetineerdengroep verkrijgt, enzovoort. Uit de kritische interpretatieve synthese is gebleken dat er nergens een uniform beleid aanwezig is, de landen en hun gevangenisproberen wat in hun ogen het beste is te doen. Echter, staat nergens neergeschreven wat er net moet gebeuren. Ondanks het gebrek aan uniformiteit, blijkt dat de classificatie op basis van het anatomisch geslacht de dominante classificatievorm is. Dit kan verklaard worden op basis van de klassieke man-vrouw segregatie in het gevangeniswezen, het huidige gevangenisbeleid vertrekt nog steeds vanuit deze binaire classificatie. Terwijl de huidige samenleving niet zo zwart-wit meer is en gender een vloeibaar begrip is, moet er aldus rekening gehouden met een compleet kleurenpallet in plaats van enkel wit en zwart. Dit wil zeggen, dat de veranderende samenleving aanpassingen eisen binnen de binaire cultuur van het gevangeniswezen.

Om te antwoorden op de onderzoeksvraag “*op welke afdeling wordt een trans-gedetineerde het beste geplaatst om de veiligheid van zichzelf en medegedetineerde te garanderen?*” is er aldus een kritisch interpretatieve synthese uitgevoerd, hieruit kon geconcludeerd worden dat “de classificatie” niet bestaat. Elke classificatiemethode brengt andere problematieken met zich mee, *wicked problems*, die niet vergeten mogen worden. Wegens deze vaststelling, wordt er gesproken van “de beste” en niet van “de” classificatie. Daarom kan deze masterproef tot de constatare komen dat er één classificatiemethode de veiligheid voor zowel cis- als transgender gedetineerden waarborgt, namelijk het invoeren van een aparte afdeling of gevangenis voor transgender gedetineerden. Hierbij worden transgender gedetineerden beschermt tegen mentaal geweld, fysiek geweld en seksueel misbruik van cisgender gedetineerden, wordt een leefomgeving gecreëerd waar ze niet beperkt worden door isolatie, ze kunnen interacties hebben met mede-transgender gedetineerden, maar wordt er ook aan cisgender gedetineerden bescherming geboden en hun rechten gewaarborgd. Niettemin, kan deze classificatie slecht onthaald worden. Transpersonen worden hierdoor niet “gelijkgesteld” als de cisgender personen met dezelfde genderidentiteit en dit kan effect hebben op hun welbevinden. Er wordt immers afgestapt van de binaire scheiding en er wordt als het ware een “derde geslacht” toegevoegd voor de classificatie van gedetineerden.

Desalniettemin zorgt de classificatie op basis van genderidentiteit ook voor verschillende voordelen met betrekking tot integratie, mentale gezondheid, enzovoort. Maar deze beantwoord

niet aan de onderzoeksvraag, aangezien de veiligheid van cisgender gedetineerden niet optimaal gegarandeerd wordt.

Deze masterproef heeft een antwoord proberen op de vraag geformuleerd op de titel ‘*op welke afdeling hoor ik thuis chef?*’ Er is gestreefd naar een zo uitgebreid mogelijk antwoord. Om deze vraag optimaal te beantwoorden is er nog meer wetenschappelijk onderzoek nodig zowel nationaal, als internationaal niveau. Niet alleen meer wetenschappelijk onderzoek is noodzakelijk. Ook op beleidsniveau kunnen er aanbevelingen gemaakt worden, namelijk het ontwikkelen van een beleid, richtlijnen voor de gevangenen met betrekking tot de huisvesting van transgedetineerden en een scholing voor het gevangenis personeel om inzichten te verkrijgen in deze kwetsbare groep.

Transgender zijn in de gevangenis: “ik ben nu dubbel gestraft”

Phaedra D’hauwer, 15 mei, Gent

Na een onderzoek van een masterstudent criminologie aan de Universiteit Gent blijkt dat ons land een ware achterstand kent. Transpersonen zijn meer en meer in ons straatbeeld, maar ook in onze gevangenis.

In 2021 is de transbevolking in België zichtbaar in het straatbeeld, komen ze er open over uit. Echter, zijn ze niet overal zichtbaar in onze maatschappij. In de gevangenis blijft deze groep als het ware onzichtbaar. Niemand weet, op welke afdeling horen ze thuis, hebben ze extra noden in deze gevangeniscontext.

Transgenders in de gevangenis het lijkt wel een ware Hollywoodfilm, maar het is de realiteit. De grote onwetendheid heeft geleid tot een onderzoek aan de Universiteit Gent, om het gevoel “dubbel gestraft” tegen te gaan. De resultaten van dit thesisonderzoek zijn schrijnend, van seksueel misbruik tot weigering van medische hulp, de transgedetineerden worden in de gevangenis nogmaals gestraft.

Maar de grootste bestraffing die ze meemaken is het gedegradeerd worden tot hun geboortegeslacht. Sommige transpersonen leven al jaren naar hun genderidentiteit, maar die identiteit wordt hun in de gevangenis ontnomen. Het is belangrijk dat transpersonen erkenning krijgen voor hun ware genderidentiteit en dat hun transitie ondersteund wordt tijdens hun detentieperiode

Het wordt dus tijd dat de politiek hun hoofden niet meer wegdraait, maar deze problematieken op de agenda plaats en aanpakt.

Bibliografie

- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. Fifth edition.
- American Psychological Association. (2014). What does transgender mean? Geraadpleegd van <https://www.apa.org/topics/lgbtq/transgender>
- American Psychological Association. (2015). Guidelines for Psychological Practice with Transgender and Gender Nonconforming People. *American Psychologist*, 70(9), 832-864. Geraadpleegd van, <https://www.apa.org/practice/guidelines/transgender.pdf>.
- Andreska, Z. (2018). Detention of Transsexuals: How to Strike Fair Balance between Their Fundamental Rights and the Concerns of Others. *Common Law Review*, 15: p. 16-18.
- Au, J. (2016). remedy for male-to-female transgender inmates: Applying disparate impact to prison placement. *American University Journal of Gender, Social Policy & the Law*, 24(3): p. 371-400.
- Balthazar, T. (2013). Transseksualiteit in het Belgisch recht. In: Leuven Acco 2013.
- Basiswet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden. (2005).
- Blight, J. (2000). *Transgender Inmates*. Geraadpleegd van, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.621.7068&rep=rep1&type=Pdf>
- Brömdal, A., Mullens, A, Phillips, T. & Gow, J. (2019). Experiences of transgender prisoners and their knowledge, attitudes, and practices regarding sexual behaviors and HIV/STIs: A systematic review. *International journal of transgenderism*, 20(1): p.4-20.

- Brown, G., & McDuffie, E. (2009). *Health Care Policies Addressing Transgender Inmates in Prison Systems in the United States* (Vol. 15).
- Brownlee, V., Shenoy, R., Castelino, R., Lim, A. & Savage, H. (2016). The Rights of Transgender People in Prisons: Research Paper Prepared for the Equal Justice Project Symposium. *University of Auckland*.
- Castagnoli, C. (2010). Transgender persons' Rights in the EU Member States. *European Parliament*.
- Coleman, E., Bockting, W., & Botzer, M. (2012). Standards of Care for the Health of Transsexual Transgender, and Gender- Nonconforming People.
- Collin, L., Reisner, S. L., Tangpricha, V., & Goodman, M. (2016). Prevalence of Transgender Depends on the “Case” Definition: A Systematic Review. *The Journal of Sexual Medicine*, 13(4), 613-626. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1743609516001338>.
- D’hauwer, P. (2019). *Definiëring en noden van transgenders in de gevangenis* (bachelorproef). Universiteit Gent, België.
- Depraetere, J., Vandeviver, C. Keygnaert, I & Vander Beken, T. (2020). The critical interpretive synthesis: an assessment of reporting practices, *International Journal of Social Research Methodology*, DOI: 10.1080/13645579.2020.1799637
- Dias Vieira, A. & Ciuffoletti, S. (2014). Section D: a *Tertium Genus* of Incarceration? Case-study on the Transgender Inmates of Sollicciano Prison. *Journal of Law and Criminal Justice*, 2(2): p. 209-249.

- Dolovich, S. (2011). Strategic segregation in the modern prison. *American Criminal Law Review*, 48(1), 1-110. Retrieved from https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/amcrimlr48&div=4&g_sent=1&casa_token=&collection=journals#.
- Etheridge, T. S. (2014). Safety v. surgery: Sex reassignment surgery and the housing of transgender inmates. *Georgetown Journal of Gender and the Law*, 15(3): p: 585-612.
- FRIS Onderzoeksportaal. (z.d.). Project: Naar een LHBTI-gerichte penologie? Onderzoek naar de ervaringen, noden en het mensenrechtenkader van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender and interseks personen in Belgische gevangenissen. Geraadpleegd op 7 mei 2021, van <https://www.researchportal.be/nl/project/naar-een-lhbt-gerichte-penologie-onderzoek-naar-de-ervaringen-noden-en-het>
- Garcia, M. & Goldbold, P. (2018). Barriers to Post-Transgender Surgery Care in the Federal Prison System. *The Journal of Sexual Medicine*, 15(2), supplement 1.
- Geens, K. (2016). *Parlementaire vraag : Het aantal transgender personen in de Belgische gevangenissen*. Geraadpleegd van, https://www.valerievanpeel.be/sites/parlement.nva.be/files/generated/images/wysiwyg/vvp-160223-scv-transgenders_in_gevangenissen_0.pdf
- Glezer, A., McNiel, D.E. & Binder, R.L. (2013). Transgendered and Incarcerated: A Review of the Literature, Current Policies and Laws, and Ethics. *Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law*, 41(4): p: 551-559.
- Gorden, C., Hughes, C., Roberts, D., Astbury-Ward, E. & Dubberley, S. (2017). A Literature Review of Transgender People in Prison: An 'invisible' population in England and Wales. *Prison Service Journal*, 233: p.11-22.

- Green, E. R., & Maurer, L. M. (2015). *The teaching transgender toolkit: a facilitator's guide to increasing knowledge, decreasing prejudice & building skills*. IThaca NY.
- Harawa, N. T., Sweat, J., George, S., & Sylla, M. (2010). Sex and condom use in a large jail unit for men who have sex with men (MSM) and male-to-female transgenders. *Journal of health care for the poor and underserved*, 21(3), 1071-1087. Geraadpleegd van, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20693745>
- Harrison, V. (2020). Cedaw disapproves: The united states' treatment of transgender women in prisons. *DePaul Journal for Social Justice*, 13(2): p. 1-32.
- Hochdorn, A., Faleiros, V.P., Valerio, P. & Vitelli, R. (2018). Narratives of Transgender People Detained in Prison: The Role Played by the Utterances “Not” (as a Feeling of Hetero- and Auto-rejection) and “Exist” (as a Feeling of Hetero- and Auto-acceptance) for the Construction of a Discursive Self. A Suggestion of Goals and Strategies for Psychological Counseling. *Frontiers in Psychology*, 8.
- Ilga Europe. (2018). *Trans*. Geraadpleegd van, <https://ilga-europe.org/what-we-do/our-advocacy-work/trans-and-intersex/trans>
- Iyama, K. (2012). We Have Tolloed the Bell for Him: An Analysis of the Prison Rape Elimination Act and California's Compliance as It Applies to Transgender Inmates. *Tulane Journal of Law & Sexuality*, 21: p. 23-48.
- Jeness, V. (2021). The social ecology of sexual victimization against transgender women who are incarcerated: A call for (more) research on modalities of housing and prison violence. *Criminology & Public Policy*, 20: p. 3-18.
- Jeness, V. & Fenstermaker, S. (2014). AGNES GOES TO PRISON: Gender Authenticity, Transgender Inmates in Prisons for Men, and Pursuit of “The Real Deal”. *Gender & Society*, 28(1): p. 5-31.

- Jenness, V. & Gerlinger, J. (2020). The Feminization of Transgender Women in Prisons for Men: How Prison as a Total Institution Shapes Gender. *Journal of Contemporary Criminal Justice* 36(2): p. 182-205.
- Jenness, V., Sexton, L. & Sumner, J. (2018). Sexual victimization against transgender women in prison: Consent and coercion in context. *Criminology*, 58: p. 603–631.
- Knight, C., & Wilson, K. (2016). *Lesbian, Gay, Bisexual and Trans People (LGBT) and the Criminal Justice System*. Palgrave Macmillan UK.
- Ledesma, E. & Ford, C.L. (2020). Health Implications of Housing Assignments for Incarcerated Transgender Women. *Perspectives From the Social Sciences*, 110(5): p. 650-654.
- Lynch, S., & Bartels, L. (2017). Transgender prisoners in Australia: An examination of the issues, law and policy. *Flinders Law Journal*, 19(2): p.185-232.
- Malkin, M.L. & DeJong, C. (2018). Protections for Transgender Inmates Under PREA: a Comparison of State Correctional Policies in the United States. *Sexuality Research and Social Policy*, 16: p.393–407.
- Mann, R. (2006). The Treatment of Transgender Prisoners, Not Just an American Problem A Comparative Analysis of American, Australian, and Canadian Prison Policies concerning the Treatment of Transgender Prisoners and Universal Recommendation to Improve Treatment.
- Maycock, M. (2020a). ‘I want the male and the female wings. I don’t want a special trans wing for people.’ Transgender people in custody in Scotland’s views about transgender specific facilities within prisons. *Prison Service Journal*, 251: p. 31-37.
- Maycock, M. (2020b). The transgender pains of imprisonment. *European Journal of Criminology*.

- McCauley, E., Eckstrand, K., Desta, B., Bouvier, B., Brockmann B. & Brinkley-Rubinstein, L. (2018). Exploring Healthcare Experiences for Incarcerated Individuals Who Identify as Transgender in a Southern Jail. *Transgender Health*, 3.1.
- Morrow, D. F. & Messinger, L. (2006). *Sexual Orientation and Gender Expression in Social Work Practice: Working with Gay, Lesbian, Bisexual, and Transgender People*. Columbia University Press.
- Omzendbrief over de wet van 25 juni 2017 tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft.
- Peek, C. (2004). Breaking out of the prison hierarchy: Transgender prisoners, rape, and the eighth amendment. *Santa Clara Law Review*, 44(4), 1211-1248. Retrieved from https://heinonline.org/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/saclr44&id=1255&men_tab=srchresults.
- Perrone, C. (2019). Eliminating ambiguity and conflict: Protecting transgender inmates from sexual violence in federal prisons. *Administrative Law Review Accord*, 4(2): p. 1-18.
- Phillips, T., Brömdal, A., Mullens, A., Gildersleeve J. & Gow J. (2020). “We Don’t Recognize Transsexuals ... and We’re Not Going to Treat You”: *Cruel and Unusual* and the Lived Experiences of Transgender Women in US Prisons. *The Palgrave Handbook of Incarceration in Popular Culture*, p. 331-360.
- Polderman, T.J.C., Kreukels, B.P.C., Irwig, M.S. *et al.* (2018). The Biological Contributions to Gender Identity and Gender Diversity: Bringing Data to the Table.
- Redcay, A., Luquet, W., Phillips, L. & Huggin, M. (2020). Legal Battles: Transgender Inmates’ Rights. *The Prison Journal* 2020, 100(5): p. 662–682.

- Rodgers, J. & Asquith, N. (2017). Cisnormativity, criminalisation, vulnerability: Transgender people in prisons. *Tasmania Institute of law enforcement studies*, briefing paper nr. 12.
- Scherpe, J. (2014). *The legal status of transsexual and transgender persons*. Cambridge: Intersentia.
- Sexton, L. & Jenness, V. (2016). “‘We’re like community’”: Collective identity and collective efficacy among transgender women in prisons for men. *Punishment & Society*, 18(5): p. 544–577.
- Shah, B.A. (2010). Lost in the gender maze: placement of transgender inmates in the prison system. *Journal of Race, Gender and Ethnicity*, 5(1): p. 39-56.
- Simopoulos, E. F., & Khin Khin, E. (2014). Fundamental Principles Inherent in the Comprehensive Care of Transgender Inmates. 42(1), 26-36. Geraadpleegd van <http://jaapl.org/content/jaapl/42/1/26.full.pdf>.
- Smith, A. (2014). Stories of Os: Transgender Women, Monstrous Bodies, and the Canadian Prison System. *Dalhousie Journal of Legal Studies*, 23: p.149-171.
- Smith, W. E. (2012). In the footsteps of johnson v. california: Why classification and segregation of transgendered inmates warrants heightened scrutiny. *Journal of Gender, Race & Justice*, 15(3): p. 689-728.
- Stohr, M. K. (2015). The hundred years' war: The etiology and status of assaults on transgender women in men's prisons. *Women and Criminal Justice*, 25(1/2): p. 120-129.
- Sumbas, A. (z.d.). Basic human needs of transgender inmates in segregation: an analyses of the eighth amendment of the USA.

Sumner, J. & Sexton, L. (2014). Lost in Translation: Looking for Transgender Identity in Women's Prisons and Locating Aggressors in Prisoner Culture. *Critical Criminology*, 23: p. 1-20.

Sumner, J. & Sexton, L. (2016). Same Difference: The "Dilemma of Difference" and the Incarceration of Transgender Prisoners. *Law & Social Inquiry*, 41(3): p. 616–642.

Routh, D., Abess, G., Makin, D., Stohr, M., Hemmens, C., & Yoo, J. (2015). *Transgender Inmates in Prisons: A Review of Applicable Statutes and Policies*.

TGEU. (2016). Malta Prison Policy (August 2016). Geraadpleegd van, <https://tgeu.org/malta-prison-policy-august-2016/>

The Harvard Law Review Association. (2014). Classification and housing of transgender inmates in american prisons. *Harvard Law Review*, 127(6), 1746-1766.

The Yogyakarta Principles. (2006).

The Yogyakarta Principles plus 10. (2017).

Transgender infopunt. (z.d.a). Cijfers. Geraadpleegd van, <http://transgenderinfo.be/f/pers/cijfers/>

Transgender infopunt. (z.d.b). Trans man/vrouw. Geraadpleegd op 14 mei 2021, van <https://transgenderinfo.be/m/identiteit/variaties/transmanvrouw/>

UN. (2009). *Handbook on Prisoners with special needs*. Geraadpleegd van, <http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Prisoners-with-special-needs.pdf>

Van Hove, H. (2019). Cijferoverzicht Transgender personen in België. Brussel: Instituut voor de gelijkheid van mannen en vrouwen.

Wet betreffende de transseksualiteit van 10 mei 2007.

Wet tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft, 2017.

Wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen.

World Health Organization. (2007). Interventions to address HIV in prisons. Prevention of sexual transmission.

Yona, L. (2016). Keepin' It Real: Israel's Segregation of Transgender Prisoners and the Transgender/Cisgender Binary. *Buffalo Journal of Gender, Law and Social Policy*, 24: p. 43-68.

Bijlage 1: Lijst van tabellen en figuren

Tabel 1: Definiëring transgender	Pagina 17
Tabel 2: Classificatiemethoden transgendereteneerde	Pagina 18
Tabel 3: Classificatie per land	Pagina 22
Tabel 4: Wicked problems naargelang de classificatiemethode	Pagina 23
Tabel 5: Onderzoeksprotocol	Pagina II (Bijlage 2)
Tabel 6: Zoekplaatsen	Pagina II (Bijlage 2)
Tabel 7: Zoektermen	Pagina III (Bijlage 2)
Tabel 8: <i>Shortlist</i>	Pagina IV (Bijlage 2)
Tabel 9: Data-extractie	Pagina VIII (Bijlage 3)
	Pagina 15
Figuur 1: Flow diagram literatuurselectie	Pagina VII (Bijlage 2)

1. Onderzoeksprotocol

Onderzoeksvraag	Op welke afdeling wordt een trans-gedetineerde het beste geplaatst om de veiligheid van zichzelf en medegedetineerde te garanderen?
Inclusie- en exclusiecriteria	<ol style="list-style-type: none"> 1. De literatuur moet gepubliceerd zijn tussen januari 2010 en april 2021. 2. De classificatie van transgenders in de gevangenis moet worden uiteengezet in de studie. Meer specifiek, de classificatie moet uitgebreid aan bod komen. Alsook wordt onder transgender niet bedoeld de kleine groep die aan de stoornis leidt beschreven in de DSM-V. 3. De onderzoeksomgeving is uitsluitend 'de gevangenis'. Dit betekent dat jeugdgevangenissen en migratiecentra niet worden meegenomen in deze studie. 4. De onderzoeksmethode staat beschreven in de publicatie of is af te leiden uit de publicatie. 5. Er worden geen thesissen meegenomen in de studie. 6. Gezien de beperkte taalkundigheid van de masterstudent, worden er enkel studies gebruikt in het Nederlands, Frans, Duits en Engels. 7. Er worden enkel publicaties gebruikt waar de volledige tekst ter beschikking is.

Tabel 5: Onderzoeksprotocol

2. Zoekstrategie

Zoekplaatsen	Databanken	Web Of Science Elsevier SciendeDirect Heinonline
	Zoekrobot	Google Scholar

Tabel 6: Zoekplaatsen

Zoektermen	Nederlands	Transgenders AND gevangenis
	Frans	Transgenre AND prison
	Duits	Transgender AND gefängnis
	Engels	Transgender AND prison

Tabel 7: Zoektermen

3. Shortlist

Wanneer de inclusiecriteria worden toegepast op de longlist (480)²:

- 90 dubbel
- 243 niet relevant op basis van titel en abstract
- 22 niet tussen januari 2010 en april 2021
- 38 geen uiteenzetting van de classificatie van transgenders
- 5 niet uitsluitend in de gevangenis
- 2 onderzoeksmethode onduidelijk
- 10 thesisonderzoeken
- 4 in andere taal dan dat de masterstudent machtig is
- 59 volledige tekst niet beschikbaar

= 35 resterende werken (shortlist)

---

² In onderstaande lijst is het mogelijk dat bepaalde literatuur meermaals opgesomd staat, aangezien aan meerdere inclusiecriteria niet werd voldaan.

Shortlist	
1	Jenness, V. & Fenstermaker, S. (2014). AGNES GOES TO PRISON: Gender Authenticity, Transgender Inmates in Prisons for Men, and Pursuit of “The Real Deal”. <i>Gender & Society</i> , 28(1): p. 5-31.
2	Jenness, V., Sexton, L. & Sumner, J. (2018). Sexual victimization against transgender women in prison: Consent and coercion in context. <i>Criminology</i> , 58: p. 603–631.
3	Shah, B.A. (2010). Lost in the gender maze: placement of transgender inmates in the prison system. <i>Journal of Race, Gender and Ethnicity</i> , 5(1): p. 39-56.
4	Jenness, V. & Gerlinger, J. (2020). The Feminization of Transgender Women in Prisons for Men: How Prison as a Total Institution Shapes Gender. <i>Journal of Contemporary Criminal Justice</i> 36(2): p. 182-205.
5	Sumner, J. & Sexton, L. (2016). Same Difference: The “Dilemma of Difference” and the Incarceration of Transgender Prisoners. <i>Law & Social Inquiry</i> , 41(3): p. 616–642.
6	Gorden, C., Hughes, C., Roberts, D., Astbury-Ward, E. & Dubberley, S. (2017). A Literature Review of Transgender People in Prison: An ‘invisible’ population in England and Wales. <i>Prison Service Journal</i> , 233: p.11-22.
7	Smith, A. (2014). Stories of Os: Transgender Women, Monstrous Bodies, and the Canadian Prison System. <i>Dalhousie Journal of Legal Studies</i> , 23: p.149-171.
8	Malkin, M.L. & DeJong, C. (2018). Protections for Transgender Inmates Under PREA: a Comparison of State Correctional Policies in the United States. <i>Sexuality Research and Social Policy</i> , 16: p.393–407.
9	Hochdorn, A., Faleiros, V.P., Valerio, P. & Vitelli, R. (2018). Narratives of Transgender People Detained in Prison: The Role Played by the Utterances “Not” (as a Feeling of Hetero- and Auto-rejection) and “Exist” (as a Feeling of Hetero- and Auto-acceptance) for the Construction of a Discursive Self. A Suggestion of Goals and Strategies for Psychological Counseling. <i>Frontiers in Psychology</i> , 8.
10	Maycock, M. (2020b). The transgender pains of imprisonment. <i>European Journal of Criminology</i> .

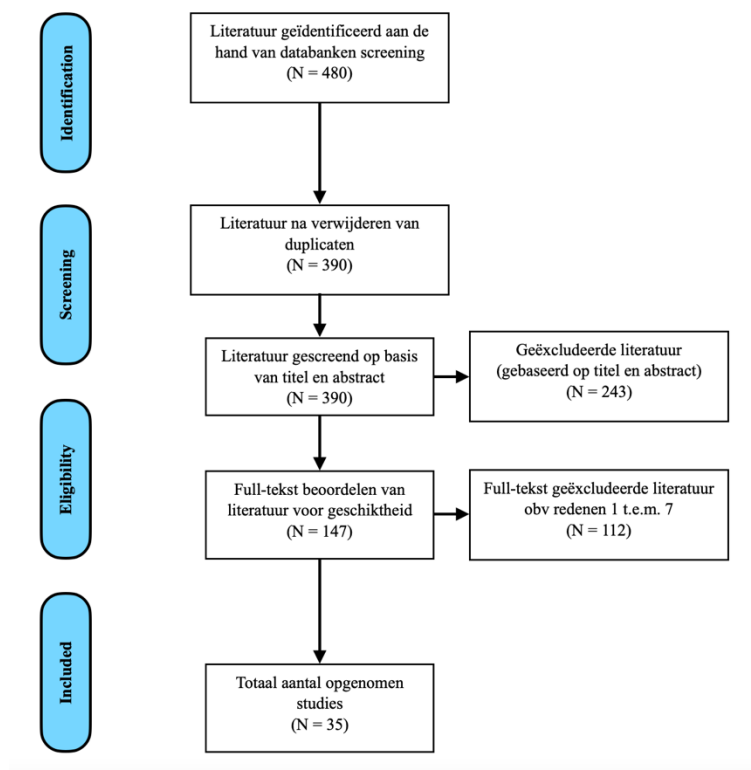
11	Iyama, K. (2012). We Have Tolloed the Bell for Him: An Analysis of the Prison Rape Elimination Act and California's Compliance as It Applies to Transgender Inmates. <i>Tulane Journal of Law & Sexuality</i> , 21: p. 23-48.
12	Au, J. (2016). remedy for male-to-female transgender inmates: Applying disparate impact to prison placement. <i>American University Journal of Gender, Social Policy & the Law</i> , 24(3): p. 371-400.
13	Sexton, L. & Jenness, V. (2016). “We’re like community”: Collective identity and collective efficacy among transgender women in prisons for men. <i>Punishment & Society</i> , 18(5): p. 544–577.
14	Jenness, V. (2021). The social ecology of sexual victimization against transgender women who are incarcerated: A call for (more) research on modalities of housing and prison violence. <i>Criminology & Public Policy</i> , 20: p. 3-18.
15	Phillips, T., Brömdal, A., Mullens, A., Gildersleeve J. & Gow J. (2020). “We Don’t Recognize Transsexuals ... and We’re Not Going to Treat You”: <i>Cruel and Unusual</i> and the Lived Experiences of Transgender Women in US Prisons. <i>The Palgrave Handbook of Incarceration in Popular Culture</i> , p. 331-360.
16	Brömdal, A., Mullens, A, Phillips, T. & Gow, J. (2019). Experiences of transgender prisoners and their knowledge, attitudes, and practices regarding sexual behaviors and HIV/STIs: A systematic review. <i>International journal of transgenderism</i> , 20(1): p.4-20.
17	Rodgers, J. & Asquith, N. (2017). Cisnormativity, criminalisation, vulnerability: Transgender people in prisons. <i>Tasmania Institute of law enforcement studies</i> , briefing paper nr. 12.
18	Brownlee, V., Shenoy, R., Castelino, R., Lim, A. & Savage, H. (2016). The Rights of Transgender People in Prisons: Research Paper Prepared for the Equal Justice Project Symposium. <i>University of Auckland</i> .
19	Sumner, J. & Sexton, L. (2014). Lost in Translation: Looking for Transgender Identity in Women’s Prisons and Locating Aggressors in Prisoner Culture. <i>Critical Criminology</i> , 23: p. 1-20.
20	Maycock, M. (2020a). ‘I want the male and the female wings. I don’t want a special trans wing for people.’ Transgender people in custody in Scotland’s views about transgender specific facilities within prisons. <i>Prison Service Journal</i> , 251: p. 31-37.

21	Dias Vieira, A. & Ciuffoletti, S. (2014). Section D: a <i>Tertium Genus</i> of Incarceration? Case-study on the Transgender Inmates of Sollicciano Prison. <i>Journal of Law and Criminal Justice</i> , 2(2): p. 209-249.
22	Etheridge, T. S. (2014). Safety v. surgery: Sex reassignment surgery and the housing of transgender inmates. <i>Georgetown Journal of Gender and the Law</i> , 15(3): p: 585-612.
23	Redcay, A., Luquet, W., Phillips, L. & Huggin, M. (2020). Legal Battles: Transgender Inmates' Rights. <i>The Prison Journal 2020</i> , 100(5): p. 662–682.
24	Stohr, M. K. (2015). The hundred years' war: The etiology and status of assaults on transgender women in men's prisons. <i>Women and Criminal Justice</i> , 25(1/2): p. 120-129.
25	McCauley, E., Eckstrand, K., Desta, B., Bouvier, B., Brockmann B. & Brinkley-Rubinstein, L. (2018). Exploring Healthcare Experiences for Incarcerated Individuals Who Identify as Transgender in a Southern Jail. <i>Transgender Health</i> , 3.1.
26	Lynch, S., & Bartels, L. (2017). Transgender prisoners in Australia: An examination of the issues, law and policy. <i>Flinders Law Journal</i> , 19(2): p.185-232.
27	Yona, L. (2016). Keepin' It Real: Israel's Segregation of Transgender Prisoners and the Transgender/Cisgender Binary. <i>Buffalo Journal of Gender, Law and Social Policy</i> , 24: p. 43-68.
28	Ledesma, E. & Ford, C.L. (2020). Health Implications of Housing Assignments for Incarcerated Transgender Women. <i>Perspectives From the Social Sciences</i> , 110(5): p. 650-654.
29	The Harvard Law Review Association. (2014). Classification and housing of transgender inmates in american prisons. <i>Harvard Law Review</i> , 127(6), 1746-1766.
30	Glezer, A., McNeil, D.E. & Binder, R.L. (2013). Transgendered and Incarcerated: A Review of the Literature, Current Policies and Laws, and Ethics. <i>Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law</i> , 41(4): p: 551-559.
31	Garcia, M. & Goldbold, P. (2018). Barriers to Post-Transgender Surgery Care in the Federal Prison System. <i>The Journal of Sexual Medicine</i> , 15(2), supplement 1.
32	Smith, W. E. (2012). In the footsteps of johnson v. california: Why classification and segregation of transgendered inmates warrants heightened scrutiny. <i>Journal of Gender, Race & Justice</i> , 15(3): p. 689-728.
33	Harrison, V. (2020). Cedaw disapproves: The united states' treatment of transgender women in prisons. <i>DePaul Journal for Social Justice</i> , 13(2): p. 1-32.

34	Perrone, C. (2019). Eliminating ambiguity and conflict: Protecting transgender inmates from sexual violence in federal prisons. <i>Administrative Law Review Accord</i> , 4(2): p. 1-18.
35	Andreska, Z. (2018). Detention of Transsexuals: How to Strike Fair Balance between Their Fundamental Rights and the Concerns of Others. <i>Common Law Review</i> , 15: p. 16-18.

Tabel 8: Shortlist

4. Flow diagram literatuurselectie

Figuur 1: Flow diagram literatuurselectie

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender <i>Zeer breed/breed/eng</i>	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Jenness, V. & Fenstermaker S. (2014)	V.S.	Interview (315 transvrouw gedetineerden).	Breed	Anatomisch geslacht	Aanranding (13x meer kans dan mannelijke cisgender gedetineerden in mannengevangen nissen)	Hormoontherapie	“Act like a lady” Geen seksuele handelingen met andere gedetineerden.
					Geen herkenning van de genderidentiteit		Reactie op opmerkingen, bescherming van zichzelf gebruiken ze fysieke woordenwisselingen als oplossing.
					Bedreiging Geweld		
					Negatieve opmerkingen		

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender <i>Zeer breed/breed/eng</i>	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Jenness, V., Sexton, L. & Sumner, J. (2018)	V.S.	Literatuurstudie + interviews (315 transgender gedetineerde) + kwalitatieve analyse van 198 gerapporteerde incidenten van sexueel slachtofferschap van transvrouwen in detentie	Breed	Anatomisch geslacht	Aanranding (13x meer kans dan mannelijke cisgender gedetineerden in mannengevangen issen)	/	Genderidentiteit classificatie
Benish Shah (2010)	V.S.	Literatuurstudie	Breed	Anatomisch geslacht	Aanranding van transgenders	/	Opleiding van bewakingsbeambten
				Genderidentiteit			

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
				Segregatie binnen de gevangenis	Aanranding door transgenders	Uniform gevangenisbeleid	
				Aparte gevangenis voor LGBTQ gedetineerden	Schending van de cisgender rechten	(her)openen van aparte gevangnissen en/of afdelingen	
Jenness, V. & Gerlinger, J. (2020)	V.S.	Mixed-methods analysis	Breed	Anatomisch geslacht	Misbruik	Hormoontherapie	Aanwezigheid van producten voor vrouwen, bijvoorbeeld make-up, krulspelden, enzovoort.
					Opzettelijk defeminisering		
					De vloeibaarheid van identiteit		Wees een vrouw, dat is de beste bescherming
					Misgendering		

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender <i>Zeer breed/breed/eng</i>	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Sumner, J. & Sexton, L. (2016)	V.S.	Kwalitatieve data van interviews met transgender gedetineerde, focus groepen met gedetineerden en focusgroepen met personeel.	Zeer breed	Anatomisch geslacht	Negatieve opmerkingen	/	Bezit van basisspullen gerelateerd aan de genderidentiteit
Gorden, C., Hughes, C., Roberts, D., Astbury- Ward, E. &	VS, Engeland & Wales	Systematische literatuurstudie	Breed	In de meeste gevallen: anatomisch geslacht	Geestelijke gezondheidsprobl emen; zelfverminking (auto-castratie),	Hormoontherapie Psychologische begeleiding	Classificatie op basis van genderidentiteit

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	Wicked problems	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Dubberley, S. (2017)				Juridisch geslacht Administratieve segregatie	depressie, suïcidaliteit Conflict met familieleden Aanranding, fysiek en seksueel slachtoffereschap (transvrouwen op een mannenafdeling)		
Smith, A. (2014)	Canada	Literatuurstudie + Casestudie	Zeer breed	Anatomisch geslacht Segregatie (beperkt)	Verkeerdelijk herkend, gedegradeerd tot een nul, en 1)	Geslachtsverandere nde operatie is enkel mogelijk: en 1) een erkende genderidentiteit	Genderidentiteit

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
					ontkenning van de genderidentiteit	<p>specialist heeft bevestigd dat de gedetineerde de real life test heeft doorstaan, zoals beschreven in de <i>Harry Benjamin Standards of Care</i>, gedurende minimaal een jaar voorafgaand aan opsluiting;</p> <p>2) De erkende genderidentiteit specialist beveelt een</p>	

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender <i>Zeer breed/breed/eng</i>	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Malkin, M.L. & DeJong, C. (2018)	V.S.	Systematische literatuurstudie	Breed	Anatomisch geslacht	Misbruik Seksueel slachtofferschap	Hormoontherapie operatie aan tijdens detentie	Training gevangenispersoneel Genderidentiteit (weinig empirisch bewijs dat dit de oplossing is)
Hochdorn, A., Faleiros, V.P., Valerio, P. & Vitelli, R. (2018)	Italië & Brazilië	Diepte-interviews (23 transvrouw gedetineerden)	Breed	Anatomisch geslacht Beschermende afdeling	Geweld transvrouwen door cisvrouwen	Hormoontherapie (Niet in Brazilië)	Gedrag van het anatomisch gedrag aannemen Dragen van eigen kledij om de

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	Wicked problems	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Maycock, M. (2020b)	Schotland	Semi- gestructureerde interviews (13 transgedetineerden)	Breed	Privé-cel met privé-badkamer op afdeling Anatomisch geslacht	De pijn van in de "verkeerde" hal aanwezig te zijn.	Hormoontherapie	genderidentiteit te veruiterlijken /
				Beschermdede afdeling	De pijn van transitie		
				Segregatie	De pijn van isolatie		
				Genderidentiteit of anatomisch geslacht (transvrouwen op	De pijn van transfobie		

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Iyama, K. (2012)	V.S.	Analyse wetgeving	van Zeer breed	Anatomisch geslacht	Verhoogde kans op misbruik	Geen geslachtsoperatie, wegens niet	Specifieke richtlijnen
				Administratieve segregatie	Onwetendheid en onverschilligheid door personeel	medisch noodzakelijk	
					Misbruik en vernedering door gevangenisperson eel	Hormoontherapie (tijdens administratieve segregatie)	
Au, J. (2016)	V.S.	Analyse wetgeving	van Breed	Anatomisch geslacht	Seksueel misbruik personeel	/	Opleiding van bewakingsbeambten

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender <i>Zeer breed/breed/eng</i>	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
				Administratieve segregatie (isolatie 23u/dag)	Aanranding Anders behandeld worden dan cisgender Segregatie-aparte afdeling (enkel gedetineerden transvrouwen) (Anders in de negatieve zin)		
					Negatieve impact op geestelijke gezondheid en trauma, wegens misbruik en intimidatie.		
Sexton, L. & Jenness, V. (2016)	V.S.	Mixed-method analyse	Breed	Anatomisch geslacht	Culture competition of	/	Transvrouwen samen op een afdeling met andere transvrouwen (vriendschappen)

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Jenness, V. (2021)	V.S.		Breed	Anatomisch geslacht (transvrouwen in mannengevangen is)	Seksueel slachtofferschap Aanranding	/	Classificatie op basis van genderidentiteit <i>Gender Identity Review Board</i>
Phillips, T., Brömdal, A., Mullens, A., Gildersleeve J. &	V.S.	Casestudie	Zeer breed	Anatomisch geslacht Administratieve segregatie	Weigering verderzetting hormoontherapie tijdens detentie		Yogyakarta principles

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender <i>Zeer breed/breed/eng</i>	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Gow (2020)	J.				Dehumanisering en marginalisering door het personeel Gevoel van “dubbel gestraft”	Dehumanisering en marginalisering door het personeel Gevoel van “dubbel gestraft”	Toezien op de continuïteit van de hormoontherapie Training van het personeel
					Mishandeling		
					Schendingen van de mensenrechten		
					Vernietiging van hun identiteit		
					Seksueel geweld		
					Intimidatie		

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
					Depressie, suïcidaliteit en auto-castratie		
Brömdal, A., Mullens, A, Phillips, T. & Gow, J. (2019)	V.S. & Australië	Systematische literatuurstudie	Zeer breed	Anatomisch geslacht	Verhoogde kans op misbruik en discriminatie		Training van gevangenispersoneel
					Onwetendheid gevangenisperson eel		Classificatie op basis van genderidentiteit
Rodgers, J. & Asquith, N. (2017)	Australia & V.S.	Analyse van het beleid	Zeer breed	Anatomisch geslacht	Seksueel misbruik	Hormoontherapie	Een beleid uitwerken in Australië
					Soa's ten gevolge van het seksueel misbruik		

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
				Juridisch geslacht			
Brownlee, V., Shenoy, R., Castelino, R., Lim, A. & Savage, H. (2016)	Nieuw- Zeeland	Analyse wetgeving beleid	van Breed en	Anatomisch geslacht Beschermende segregatie	Misbruik Misgendering Mentale problematieken	Mentale gezondheidsprobl emen Hormoontherapie	Beleid voor LGBTI- gevangenen Transgendergevang nissen Medische behandeling beschikbaar maken voor alle transgender gedetineerden Gevangenis op basis van zelfidentificatie

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	Wicked problems	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Sumner, J. & Sexton, L. (2014)	V.S.	Focusgroepen	Breed	Anatomisch geslacht	Misbruik Agressie Relaties met cisgender gedetineerden	/	Opleiding en training personeel Oprichting transgendercommissies
Maycock, M. (2020a)	Schotland	Semi- gestructureerd interview (13)	Breed	Anatomisch geslacht Genderidentiteit	Slachtofferschap Transfobie	Hormoonbehandeling	Opleiding van gevangenispersoneel Geslacht

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	Wicked problems	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
		transgedetineerden)		Beschermd afdeling	Aanranding		erkenningcertificaat
Dias Vieira, A. & Ciuffoletti, S. (2014)	Italië	Casestudy + semi- gestructureerd interview (6 transgedetineerden)	Zeer breed	Aparte afdeling Genderidentiteit (indien geslachtsverander ende operatie)	Discriminatie door personeel	Hormoontherapie	/
Etheridge, T. S. (2014)	V.S.	Analyse van beleid en wetgeving	Zeer breed	Anatomisch geslacht Beschermd hechtenis (isolatie)	Verkrachting door cisgender gedetineerden Doelwit van geweld	Hormoonbehandeli gn	/

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
				Anatomisch geslacht	Verkrachting		
					Zelfmoord		
Yona, L. (2016)	Israël	Analyse wetgeving	van Breed	Beschermende isolatie	Zelfverminking	/	Afstappen van isolatie als het niet noodzakelijk is
Ledesma, E. & Ford, C.L. (2020)	V.S.	Literatuurstudie	Breed	Anatomisch geslacht	Misbruik	/	Classificatie op basis van genderidentiteit
				Administratieve segregatie	Verkrachting		Afzonderlijke afdeling
					Discriminatie		
The Harvard Law Review Association. (2014)	V.S.	Literatuurstudie	Breed	Anatomisch geslacht	Seksueel fysiek geweld	en /	Classificatie op basis van genderidentiteit

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Administratieve							
Glezer, A., McNiel, D.E. & Binder, R.L. (2013)	V.S.	Systematisch overzicht	Zeer breed	Administratieve segregatie Anatomisch geslacht	Auto-castratie Aanranding, verkrachting, enzovoort Geweld	Hormoontherapie	/
Garcia, M. & Goldbold, P. (2018)	V.S.	Review van beleid en wetgeving	Breed	Anatomisch geslacht	/	/	/
Smith, W. E. (2012)	V.S.	Literatuurstudie	Breed	Anatomisch geslacht	Misbruik	/	Hervorming classificatiesysteem
					Intimidatie		

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Harrison, V. (2020)	V.S.	Analyse van beleid en wetgeving	Breed	Administratieve segregatie	Spot Psychologische schade wegens isolatie		Transgendercommissie
				Anatomisch geslacht	Seksueel misbruik door cisgender	Beperkte gezondheidszorg	Classificatie op basis van genderidentiteit
				Eenzame opsluiting	gedetineerden en personeel		
					Geweld		
					Weinig tot geen privacy		
Perrone, C. (2019)	V.S.	Analyse van beleid en wetgeving	Breed	Anatomisch geslacht	Seksueel geweld	/	/

Auteur(s) (jaar)	Land	Methode (respondenten)	Definitie transgender Zeer breed/breed/eng	Classificatie	<i>Wicked problems</i>	Gezondheidszorg tijdens detentie	Aanbevelingen
Andreska, Z. (2018)	Tsjechië		Breed	Juridisch geslacht Anatomisch geslacht	/	/	/

Tabel 9: Data-extractie

Masterproef: Op welke afdeling hoor ik thuis chef? Een kritisch interpretatieve synthese over de classificatie van transgenders in de gevangenis.

Law & Criminology DMP

Admin Details

Project Name: Masterproef: Op welke afdeling hoor ik thuis chef? Een kritisch interpretatieve synthese over de classificatie van transgenders in de gevangenis.

Grant Title: Op welke afdeling hoor ik thuis chef? Een kritisch interpretatieve synthese over de classificatie van transgenders in de gevangenis.

Principal Investigator / Researcher: Phaedra D'hauwer

Institution: Ghent University

Administrative Data

Date of first version

15/02/2021

Date of last update

13/05/2021

1. Data Collection

1.1 What data will you collect or create?

De methodologie van de masterproef is een kritisch interpretatieve synthese.

Hierdoor zal secundaire data worden gebruikt, namelijk wetenschappelijke onderzoeken van andere onderzoekers in de vorm van pdf-bestanden.

De gegevens van de verzamelde data wordt in één excel-bestand bewaard.

1.2 How will the data be collected or created?

De data zal verzameld worden aan de hand van de geraadpleegde wetenschappelijke databanken Web Of Science, Elsevier SciendeDirect en Heinonline. Er werd ook één zoekrobot gebruikt, namelijk Google Scholar om data te verzamelen.

De data wordt samengebracht in een excel-bestand. Hierna wordt een kritisch interpretatieve synthese toegepast. De verzamelde data na deze methode, wordt uitgeschreven in de masterproef.

2. Data Documentation and Metadata

2.1 How will you document the data?

De data zal verzameld worden in een masterproef, meer specifiek een wetenschappelijk artikel.

3. Ethics, Legal Issues and Confidentiality

3.1 How will you manage ethics? Choose one of the options from the dropdown menu and briefly motivate your choice in the 'Comment' box below.

- Approval by the Ethical Committee of the Faculty is neither required nor desirable

De data is vrij verkrijgbaar en bezit geen persoonlijke gegevens.

3.2 How will you manage any confidentiality issues?

Er worden geen persoonlijke data betrokken in het onderzoek. Hierdoor kunnen er geen vertrouwelijkheidsproblemen opduiken.

3.3 How will you manage intellectual property rights issues?

De verzamelde data worden correct gerefereerd naar de originele onderzoekers.

4. Data Storage and Backup during Research

4.1 How will you store and backup data during research?

Tijdens het onderzoek en het schrijven van de masterproef worden de gegevens bewaard op de persoonlijke computer van de onderzoeker.

Er is een back-up gemaakt van alle documenten, deze worden bewaard op een externe harde schijf van de onderzoeker en op de persoonlijke UGent account.

4.2 How will you ensure that stored data are secure?

De verzamelde data is vrij beschikbaar op het web. Hierdoor moeten er geen stappen ondernomen worden in verband met anonimiteit. De data is echter wel bewaard op een persoonlijke externe harde schijf, die niet met het internet verbonden is.

5. Data Selection and Preservation after Research

5.1 Which data should be retained for preservation and/or sharing?

De data wordt bewaard door de Universiteit Gent voor zolang deze het nodig acht.

5.2 What is the long-term preservation plan for the selected datasets?

Niet van toepassing.

6. Data Sharing

6.1 Are any restrictions on data sharing required?

De datasets bezit geen persoonlijke data, aangezien er geen persoonlijke data betrokken is in het onderzoek.

6.2 How will you share data selected for sharing?

De data wordt gedeeld in de vorm van een masterproef. Deze is na het slagen vrij in te kijken.

7. Responsibilities and Resources

7.1 Who will be responsible for data management?

De onderzoeker, Phaedra D'hauwer, en de universiteit Gent.

7.2 Will you need additional resources to implement your DMP?

Nee